

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2022

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Handhaving	8
Omgevingsrecht	10
Wabo	10
8.40- en 8.42-AMvB's	13
Bouwbesluit	14
Planschade	15
Natuurbescherming	16
Ziekte en arbeidsongeschiktheid	22
Bijstand	23
Bestuursrecht overig	24
Studiefinanciering	24
Wegenverkeerswet	25
Wet openbaarheid van bestuur	25
Vreemdelingenrecht	26
Regulier	26
Asiel	26
Richtlijnen en verordeningen	28
Uitzetting	29
Procesrecht	30

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2022, 852

MK ABRS, 02-11-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3150](#)

college van burgemeester en wethouders van Hardenberg.

Awb 4:5 lid 1 aanhef en onder a, 4:15 lid 1 aanhef en onder a

AANVRAAG. BESLISTERMIJN. ONVOLLEDIGE AANVRAAG. BESLUIT VAN RECHTSWEGE.

Wanneer de beslistermijn is opgeschort op grond van artikel 4:15, eerste lid, aanhef en onder a, van de Awb vangt de beslistermijn weer aan wanneer ofwel alle door het bestuursorgaan gevraagde aanvullende gegevens zijn overgelegd, dan wel wanneer de termijn die de aanvrager is gegund om de aanvullende gegevens te overleggen ongebruikt is verstreken. Dit betekent dat de beslistermijn weer kan gaan lopen binnen de termijn die de aanvrager is gegund om de aanvraag aan te vullen. Voorwaarde hiervoor is dat het bestuursorgaan alle gevraagde aanvullende gegevens heeft ontvangen.

[appellant] heeft [...] bij het college een aanvraag om omgevingsvergunning ingediend voor het realiseren van drie woonstudio's [...].

[...] heeft [appellant] beroep ingesteld tegen het niet tijdig bekendmaken van een volgens hem van rechtswege verleende omgevingsvergunning voor de bovengenoemde activiteiten. [...]

3. [appellant] betoogt dat de rechtbank ten onrechte niet heeft onderkend dat de omgevingsvergunning van rechtswege is verleend. Volgens [appellant] heeft de rechtbank daarbij een onjuiste uitleg gegeven aan artikel 4:15, eerste lid, aanhef en onder a, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). [...]

De uitleg van artikel 4:15, eerste lid, aanhef en onder a, van de Awb

3.1. In de brief van het college van 28 februari 2020, verzonden op 2 maart 2020, heeft het college [appellant] op grond van artikel 4:5, eerste lid, aanhef en onder a, van de Awb verzocht de aanvraag aan te vullen. Hiervoor heeft het college een termijn gesteld van zes weken na de verzenddatum van de brief. In artikel 4:15, eerste lid, aanhef en onder a, van de Awb is bepaald dat in een dergelijke situatie de termijn voor het geven van een beschikking wordt opgeschort met ingang van de dag na die waarop het bestuursorgaan de aanvrager krachtens artikel 4:5 heeft uitgenodigd de aanvraag aan te vullen, tot de dag waarop de aanvraag is aangevuld of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.

3.2. De Afdeling gaat eerst in op de vraag of de rechtbank een juiste uitleg heeft gegeven aan artikel 4:15, eerste lid, aanhef en onder a, van de Awb. Partijen zijn namelijk verdeeld over de vraag wanneer "de aanvraag is aangevuld" zoals bedoeld in dat artikel. Volgens [appellant] volgt uit artikel 4:15, eerste lid, aanhef en onder a, van de Awb dat de opschorting van de beslistermijn eindigt als aanvullende gegevens zijn ingediend, ongeacht of die gegevens volgens het college compleet zijn. Net als de rechtbank, volgt de Afdeling [appellant] daarin niet. Hierover overweegt de Afdeling het volgende.

3.3. Artikel 4:5, eerste lid, van de Awb biedt het college de mogelijkheid om de aanvrager van een omgevingsvergunning de gelegenheid te bieden de aanvraag aan te vullen, bijvoorbeeld omdat de aanvraag niet voldoet aan een wettelijk voorschrift of omdat de verstrekte gegevens en bescheiden onvoldoende zijn voor de beoordeling van de aanvraag of voor de voorbereiding van de beschikking. Dit betekent dat wanneer toepassing wordt gegeven aan dit artikellid, zich de situatie voordoet dat het college nog geen besluit op de aanvraag kan nemen, omdat de aanvraag nog niet volledig is. Hiermee verhoudt zich niet dat de opschorting van de beslistermijn op grond van artikel 4:15, eerste

lid, aanhef en onder a, van de Awb, zoals [appellant] stelt, al eindigt wanneer hij aanvullende gegevens heeft ingediend ongeacht of die gegevens compleet zijn. Bij het niet aanleveren van alle door het college op grond van artikel 4:5, eerste lid, van de Awb gevraagde aanvullende gegevens, beschikt het college immers nog steeds niet over alle gevraagde informatie die volgens hem nodig is om een besluit op de aanvraag te kunnen nemen. De rechtbank heeft dan ook terecht overwogen dat de aanvraag om een omgevingsvergunning pas is aangevuld in de zin van artikel 4:15, eerste lid, aanhef en onder a, van de Awb, als alle door het college op grond van artikel 4:5, eerste lid, van de Awb gevraagde aanvullende gegevens zijn aangeleverd.

Dit volgt naar het oordeel van de Afdeling ook uit de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 4:15 van de Awb, voorheen artikel 4.1.3.3 (Kamerstukken II 1988-1989, 21 221, nr. 3, blz. 107 en 108), waar staat: "Indien het bestuur niet over voldoende gegevens beschikt omdat de aanvrager van een beschikking niet heeft voldaan aan de vereisten voor het indienen van een aanvraag, kan van het bestuur niet gevergd worden een beslissing te nemen. Daarom biedt artikel 4.1.1.5 het bestuur de mogelijkheid de aanvrager uit te nodigen aanvullende gegevens te verschaffen of de aanvraag anderszins te completeren binnen een door het bestuur aan te geven termijn. Artikel 4.1.3.3 dient ertoe, de termijn waarbinnen het bestuur moet beslissen, op te schorten gedurende de periode dat het wacht op de aanvullende gegevens. Zodra de gegevens binnen zijn, of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken, gaat de aan het bestuur gestelde termijn weer verder lopen." Uit deze toelichting blijkt dat het de bedoeling van de wetgever is de beslistermijn opgeschort te laten zo lang het college nog niet over voldoende gegevens beschikt om een besluit op de aanvraag te nemen en dat daarmee de beslistermijn opgeschort blijft gedurende de periode dat het college wacht op de gevraagde aanvullende gegevens. Met deze bedoeling verhoudt zich niet dat de opschorting van de beslistermijn al zou eindigen wanneer niet alle gevraagde aanvullende gegevens compleet zijn aangeleverd.

Hierbij tekent de Afdeling nog aan dat het van belang is om het moment waarop de opschorting van de beslistermijn eindigt, mede vanwege het mogelijk ontstaan van een vergunning van rechtswege, zo duidelijk mogelijk te kunnen vaststellen. In de praktijk is het niet ongebruikelijk dat een aanvrager van een omgevingsvergunning de gevraagde aanvullende gegevens in delen aanlevert. Het is een dergelijke situatie niet wenselijk dat al bij de aanlevering van het eerste deel van de gevraagde aanvullende gegevens de opschorting van de beslistermijn eindigt, terwijl het college nog in afwachting is van het overige deel van de gevraagde gegevens. Ook om die reden eindigt de opschorting van de beslistermijn pas op het moment dat de gevraagde aanvullende gegevens compleet zijn aangeleverd.

3.4. In de verwijzing van [appellant] naar de uitleg die in de parlementaire geschiedenis en de literatuur wordt gegeven aan artikel 4:5, vierde lid, van de Awb ziet de Afdeling geen aanleiding voor een ander oordeel. Dit reeds omdat daarin wordt ingegaan op een andere situatie dan hier aan de orde, namelijk de vraag wanneer een besluit om de aanvraag niet te behandelen aan de aanvrager moet worden bekendgemaakt.

Verder komt aan de verwijzing van [appellant] naar de Helpdesk Bouwregelgeving van de Rijksoverheid geen zelfstandige juridische betekenis toe, nog daargelaten de vraag of uit wat op de website van de Helpdesk Bouwregelgeving is vermeld zou kan worden afgeleid dat bij het indienen van slechts een deel van de door het bestuursorgaan gevraagde aanvullende gegevens de opschorting van de beslistermijn op grond van artikel 4:15, eerste lid, aanhef en onder a, van de Awb moet worden geacht te zijn beëindigd.

Ook de door [appellant] genoemde uitspraak van de Afdeling van 24 juni 2015, [ECLI:NL:RVS:2015:1986](#), overweging 7.2, geeft geen aanleiding voor een ander oordeel. Met de in deze uitspraak opgenomen zinsnede "los van het antwoord op de vraag of de op [...] verstrekte informatie voor de staatssecretaris voldoende was om een besluit op de aanvraag te kunnen nemen" heeft de Afdeling niet beoogd tot uitdrukking te brengen dat ook bij het niet volledig indienen van de door het bestuursorgaan gevraagde aanvullende gegevens, de opschorting van de beslistermijn op grond van artikel 4:15, eerste lid, aanhef en onder a, van de Awb is geëindigd. Met deze zinsnede heeft de Afdeling uitsluitend beoogd tot uitdrukking te brengen dat op het moment dat alle gevraagde aanvullende gegevens zijn aangeleverd de opschorting van de beslistermijn is geëindigd en dat dit los staat van de vraag of het bestuursorgaan op basis van een inhoudelijke beoordeling van deze aanvullende gegevens ook over alle informatie beschikt om een besluit op de aanvraag te kunnen nemen. De situatie kan zich namelijk voordoen dat de aangeleverde gegevens nadere vragen oproepen en dat voor de beantwoording daarvan aanvullende gegevens nodig zijn om een besluit op de aanvraag te kunnen nemen. Dit laat dan onverlet dat wanneer alle gevraagde aanvullende gegevens zijn aangeleverd, de aanvraag moet worden geacht te zijn aangevuld in de zin van artikel 4:15, eerste lid, aanhef en onder a, van de Awb en dat daarmee de opschorting van de beslistermijn is geëindigd. Het is in een dergelijke situatie aan het bestuursorgaan om zo nodig opnieuw toepassing te geven aan artikel 4:5, eerste lid, van de Awb voor het vragen van nieuwe aanvullende gegevens.

3.5. Het voorgaande betekent, samengevat, dat wanneer de beslistermijn is opgeschort op grond van artikel 4:15, eerste lid, aanhef en onder a, van de Awb de beslistermijn weer aanvangt wanneer ofwel alle door het bestuursorgaan gevraagde aanvullende gegevens zijn overgelegd, dan wel wanneer de termijn die de aanvrager is gegund om de aanvullende gegevens te overleggen ongebruikt is verstreken. Dit betekent dat de beslistermijn weer kan gaan lopen binnen de termijn die de aanvrager is gegund om de aanvraag aan te vullen. Voorwaarde hiervoor is dat het bestuursorgaan alle gevraagde aanvullende gegevens heeft ontvangen. Of daarvan in dit geval sprake is, zal de Afdeling hierna beoordelen. [...]

JnB 2022, 853

MK ABRS, 02-11-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3135](#)

college van burgemeester en wethouders van Den Haag.

Awb 4:81

Regeling individueel Joods moreel rechtsherstel (hierna: de Regeling)

BELEID. INTENSITEIT BESTUURSRECHTELIJKE TOETSING. De Regeling moet worden aangemerkt als buitenwettelijke, zelfstandige en begunstigende beleidsregel. Uit de jurisprudentie volgt dat als er wordt geprocedeerd tegen een besluit dat op grond van buitenwettelijk en begunstigend beleid is genomen, de bestuursrechter dit beleid zeer terughoudend dient te toetsen. I.c. wordt geoordeeld dat de door [appellant] bepleite meer omvattende toetsing, die zou passen in de ontwikkeling waarin de bestuursrechter indringender is gaan toetsen, in het onderhavige geval niet zou leiden tot toekenning van een groter bedrag aan compensatie.

Het past binnen het Europees recht om een nationaal stelsel te hebben waarin de intensiteit van de bestuursrechtelijke toetsing mede afhankelijk is van het antwoord op de vraag of het bestuursorgaan beslissingsruimte heeft wegens de aard en inhoud van de uitgeoefende bevoegdheid.

Besluit waarbij het college de aanvraag van [appellant] om compensatie op grond van de Regeling individueel Joods moreel rechtsherstel heeft afgewezen.

21. [appellant] betoogt dat het college voor het toekennen van compensatie voor naheffingen de voorwaarde dat onroerend goed in particulier bezit moet zijn, niet had mogen stellen en in ieder geval onjuist heeft toegepast. [...]

Beoordelingskader

22. Met de Regeling beoogt het college moreel rechtsherstel te bieden voor het handelen van de gemeente Den Haag na de oorlog door restitutie van de over de oorlogsjaren nageheven erfpachtcanon en straatbelasting voor Joods particulier vastgoed. De Regeling heeft geen wettelijke grondslag. Hieruit volgt dat de Regeling moet worden aangemerkt als buitenwettelijke, zelfstandige en begunstigende beleidsregel. Uit de jurisprudentie volgt dat als er wordt geprocedeerd tegen een besluit dat op grond van buitenwettelijk en begunstigend beleid is genomen, de bestuursrechter dit beleid zeer terughoudend dient te toetsen (zie de door de rechtbank genoemde uitspraken). De bestuursrechter aanvaardt het bestaan en de inhoud van dergelijk beleid als een gegeven. De rechterlijke toetsing is beperkt tot de vraag of het bestuursorgaan het beleid consistent heeft toegepast en de vraag of er fundamentele rechten zijn geschonden.

23. De Afdeling stelt vast dat de rechtbank het huidige toetsingskader juist heeft toegepast. [appellant] bestrijdt ook niet dat het college de Regeling consistent heeft toegepast. [appellant] betoogt dat de regeling niet uitsluitend op consistente toepassing, maar ook op verenigbaarheid met andere regelgeving en rechtsbeginselen moet worden getoetst. De Afdeling is van oordeel dat de door [appellant] bepleite meer omvattende toetsing, die zou passen in de ontwikkeling waarin de bestuursrechter indringender is gaan toetsen, in het onderhavige geval niet zou leiden tot toekenning van een groter bedrag aan compensatie.

24. Voor een toetsing die verder gaat dan de toetsing op consistentie en aan fundamentele rechtsbeginselen, zou kunnen worden aangesloten bij de exceptieve toetsing van algemeen verbindende voorschriften die geen wet in formele zin zijn. Zie de uitspraak van de Afdeling van 12 februari 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:452](#), r.o. 6. Dit betekent dat de Regeling zou worden getoetst op rechtmatigheid, waaronder de verenigbaarheid met hogere regelgeving. Ook zouden de algemene rechtsbeginselen en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur een belangrijk richtsnoer vormen.

25. In het voorliggende geval is van belang dat het college een grote mate van beleidsruimte heeft. Het college was juridisch niet verplicht om begunstigend beleid vast te stellen en aan de keuze om dat toch te doen liggen politiek-bestuurlijke en morele overwegingen ten grondslag. De terugbetaling van de naheffingen is gebaseerd op het inzicht van het college dat het moreel verwerpelijk was dat joodse eigenaren moesten betalen voor het genot van hun woningen, welk genot zij in verband met hun vervolging juist niet konden hebben. Het is een politieke en morele keuze om aan dit alsnog ontstane inzicht recht te doen, in een situatie waar het recht geen aanspraak meer geeft. De politieke keuzes die daarbij in overleg met de joodse gemeenschap zijn gemaakt moeten weliswaar te verantwoorden zijn, maar de toetsing daarvan door de bestuursrechter dient terughoudend te zijn.

26. Het betoog van [appellant] dat ook bij een terughoudende toets van het buitenwettelijk begunstigend beleid moet worden vastgesteld dat het in strijd is met internationale regelgeving, waaronder artikel 6 van het EVRM, treft geen doel.

27. De Afdeling heeft eerder overwogen dat uit de rechtspraak van het Europese Hof van Justitie over artikel 47 van het Handvest niet volgt dat de bestuursrechtelijke toetsingsintensiteit in alle gevallen hetzelfde moet zijn. Zie de uitspraak van de Afdeling van 13 april 2016,

[ECLI:NL:RVS:2016:890](#). Uit deze rechtspraak blijkt dat het Hof erkent dat een bestuursorgaan beslissingsruimte kan hebben (zie de punten 52 en 58 van het arrest van het Hof van 6 oktober 2015, C-71/14, East Sussex County Council, ECLI:EU:C:2015:656). Dat is onder meer het geval in zaken waarin het bestuursorgaan politieke, economische of sociale keuzes maakt of ingewikkelde beoordelingen verricht. Zie de in de uitspraak van 13 april 2016 genoemde arresten. Die beslissingsruimte heeft betekenis voor de intensiteit van de bestuursrechtelijke toetsing. Ook volgens de rechtspraak van het Europese Hof van de Rechten van de Mens (EHRM) over de artikelen 6 en 13 van het EVRM kunnen bestuursorganen in verdragsluitende staten beslissingsruimte hebben, die gevolgen heeft voor de bestuursrechtelijke toetsingsintensiteit. Zie paragrafen 151 tot en met 157, en de daarin genoemde rechtspraak, van het arrest van het EHRM van 21 juli 2011, Sigma Radio Television tegen Cyprus, nrs. 32181/04 en 35122/05, ECLI:CE:ECHR:2011:0721JUD003218104 en de overige in de uitspraak van de Afdeling van 13 april 2016 genoemde arresten (zie r.o. 5.3.3.). 28. Dit betekent, anders dan [appellant] betoogt, dat het binnen het Europees recht past om een nationaal stelsel te hebben waarin de intensiteit van de bestuursrechtelijke toetsing mede afhankelijk is van het antwoord op de vraag of het bestuursorgaan beslissingsruimte heeft wegens de aard en inhoud van de uitgeoefende bevoegdheid. In dit geval is de politieke keuze gemaakt om een beperkt aantal overlevenden of nabestaanden te compenseren voor immorele naheffingen door de gemeente. Dit is de reden geweest voor het opstellen van de Regeling. Ook als deze toetsing meer zou omvatten dan een toets op consistentie en aan fundamentele rechten zou de rechter de door de rechter gemaakte politieke en morele keuzes met terughoudendheid beoordelen en zou dat [appellant], in aanmerking genomen hetgeen hierna onder 32 en verder wordt overwogen, niet baten. [...]

JnB 2022, 854

MK ABRS, 02-11-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3163](#)

minister voor Medische Zorg (nu: de minister van Volksgezondheid, Welzijn en sport).

Awb 1:3 lid 1

Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (hierna: Wet BIG) 17 lid 2

BESLUIT. WAARSCHUWING. I.c. bevat de waarschuwing de mededeling dat artikel 17, tweede lid, van de Wet BIG is overtreden en deze mededeling moet daarmee worden aangemerkt als een bestuurlijk rechtsoordeel. Een bestuurlijk rechtsoordeel is in de regel geen besluit in de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Awb (verwijzing naar uitspraak ABRS van 18-12-2019, [ECLI:NL:RVS:2019:4242](#); r.o. 4.2). Geoordeeld wordt dat de omstandigheden van dit geval maken dat de op het gewijzigde beleid gebaseerde waarschuwing met het oog op het bieden van adequate rechtsbescherming met een besluit moet worden gelijkgesteld, zodat de geconstateerde overtreding in rechte kan worden bestreden.

JnB 2022, 855

ABRS, 21-09-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:2729](#)

college van burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch.

Awb 4:17 lid 3, 4:20d

BESLUIT VAN RECHTSWEGE. Een ingebrekestelling als bedoeld in artikel 4:17, derde lid, van de Awb houdt in dat de belanghebbende het bestuursorgaan aanspoort om alsnog een besluit op zijn aanvraag te nemen (verwijzing naar uitspraak ABRS van 24-12-2014, [ECLI:NL:RVS:2014:4682](#); r.o. 5.1). Daarbij moet voldoende duidelijk zijn over welke aanvraag

die ingebrekestelling gaat, dat belanghebbende zich op het standpunt stelt dat het bestuursorgaan niet tijdig op de aanvraag heeft beslist en dat hij erop aandringt dat die beslissing alsnog wordt genomen. Deze hoofdregel kan analoog worden toegepast als het gaat om een ingebrekestelling als bedoeld in artikel 4:20d van de Awb. Van zo'n ingebrekestelling is sprake als de belanghebbende het bestuursorgaan aanspoort om het besluit van rechtswege alsnog bekend te maken waarbij voldoende duidelijk moet zijn over welk besluit het gaat.

JnB 2022, 856

CBb, 25-10-2022, [ECLI:NL:CBB:2022:723](#)

minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, verweerder.

Awb 1:2

BELANGHEBBENDE. Afgeleid belang. Verwijzing naar de uitspraken van het CBb van 13-10-2020, [ECLI:NL:CBB:2020:748](#), en 26-04-2021, [ECLI:NL:CBB:2021:442](#). I.c. wordt verweerder gevolgd in het oordeel dat appellant slechts een afgeleid en geen rechtstreeks betrokken belang heeft bij de algemeenverbindendverklaring. Appellant heeft een parallel belang dat gelijkloopt aan het belang van de pluimveehouders die hij adviseert en dat het belang van die pluimveehouders zelf niet overtreft. Hoewel de algemeenverbindendverklaring de eigen, financiële, belangen van appellant via met pluimveehouders gesloten adviseringsovereenkomsten kan raken, heeft de algemeenverbindendverklaring geen direct gevolg voor de rechten en plichten van appellant in zijn hoedanigheid van adviseur.

JnB 2022, 857

MK ABRS, 26-10-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3088](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Awb 2:14 lid 1, 3:42

BEKENDMAKING. ELEKTRONISCH VERKEER. Verwijzing naar de uitspraak van ABRS van 13 maart 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:810](#). I.c. is het bestreden besluit rechtsgeldig, via toezending per e-mail aan zijn gemachtigde op die dag, bekend gemaakt aan [appellant]. De gemachtigde van [appellant] heeft in het bezwaarschrift niet expliciet kenbaar gemaakt dat hij het besluit per post wilde ontvangen en heeft evenmin kenbaar gemaakt dat hij het besluit niet per e-mail wilde ontvangen. Verder blijkt uit de stukken dat de gemachtigde van [appellant] regelmatig per e-mail correspondeert met het college. Daardoor heeft de gemachtigde van [appellant] voldoende kenbaar gemaakt dat hij via e-mail bereikbaar is en heeft het college het besluit op die wijze bekend mogen maken. Kantoorbeleid van de gemachtigde van [appellant] maakt dit niet anders, alleen al omdat dit kantoorbeleid bij het college niet bekend was. Van omstandigheden waardoor de termijnoverschrijding verschoonbaar is, is niet gebleken.

JnB 2022, 858

ABRS, 02-11-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3148](#)

burgemeester van Veendendaal.

Awb

PROCESBELANG. Ontzegging toegang raadsvergaderingen voor drie maanden. Belang bij een beroep kan ook bestaan indien tot op zekere hoogte aannemelijk is dat betrokkene als gevolg van het in beroep bestreden besluit in zijn eer en goede naam is geschaad (verwijzing

uitspraak van de ABRS van 09-05-2010, [ECLI:NL:RVS:2010:BM4973](#)). Hoewel de ontzegging al is geëindigd, heeft [appellant] nog een rechtens te beschermen belang bij een beoordeling van de rechtmatigheid van het bestreden besluit. Daarvoor is redengevend dat de ontzegging van toegang tot de vergaderingen van de raad, gelet op de gronden waarop deze is opgelegd, een publiekelijke afwijzing van het gedrag van [appellant] impliceert. Gelet hierop is tot op zekere hoogte aannemelijk dat [appellant] als gevolg van de aan hem opgelegde ontzegging in zijn eer en goede naam is geschaad.

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB 2022, 859

MK ABRS, 02-11-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3149](#)

burgemeester van Veendam.

Opiumwet 13b

HANDHAVING. OPIUMWET 13b. BEVOEGDHEID. AANWEZIGHEID DRUGS. Dat i.c. de hennetoppen verdord waren en daarmee niet meer verhandelbaar waren, neemt niet weg dat er een handelshoeveelheid van 36,8 gram is aangetroffen. De kwaliteit van de aangetroffen softdrugs doet daarbij niet ter zake. Verwijzing naar ABRS 06-07-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:1911](#). I.c. heeft [wederpartij] geen feiten of omstandigheden genoemd waaruit volgt dat het gaat om een hoeveelheid voor eigen gebruik of om een hoeveelheid die niet voor verkoop, verstrekking of aflevering in de woning aanwezig was. De enkele stelling dat de hennetoppen zo verdord waren dat ze niet meer verhandelbaar waren, is daarvoor niet genoeg. Daar komt bij dat er andere zaken in het pand zijn aangetroffen die wijzen op een professionele hennepkwekerij en daarmee op drugshandel. Dat het ging om oude goederen, die niet waren aangesloten en die ook voor tal van andere toepassingen gebruikt kunnen worden, is onvoldoende voor het oordeel dat de hennetoppen alleen voor eigen gebruik aanwezig waren.

[...] Bij besluit van 3 februari 2020 heeft de burgemeester [wederpartij] een officiële waarschuwing gegeven en hem een last onder dwangsom opgelegd op grond van de Opiumwet.

[...] 3.1.1. In de bestuurlijke rapportage staat dat in de woning van [wederpartij] 20 gedroogde hennetoppen in beslag zijn genomen. Het gaat daarbij om 36,8 gram. De toppen zijn met stengel, maar zonder zak gewogen. Hoewel [wederpartij] in beroep bij de rechtbank heeft aangevoerd dat de hennetoppen niet met een geijkte weegschaal zijn gewogen, gaat de Afdeling toch uit van het gewicht dat de rapporteur in zijn bestuurlijke rapportage heeft vermeld. In het dossier zit een proces-verbaal van bevindingen van 29 mei 2020. Hieruit volgt dat met de weegschaal die destijds is gebruikt voor het wegen van de hennetoppen een ander voorwerp is gewogen. Het gewicht van dat voorwerp is vervolgens vergeleken met het gewicht van datzelfde voorwerp gewogen met een geijkte weegschaal van de afdeling forensische opsporing. De afwijking tussen de weegschaal die is gebruikt voor het wegen van de hennetoppen en de geijkte weegschaal bleek 0,008 gram te zijn. Naar het oordeel van de Afdeling mocht de burgemeester gelet hierop uitgaan van een in de woning aangetroffen hoeveelheid hennetoppen van 36,8 gram. Die hoeveelheid overschrijdt de hoeveelheid van 5 gram softdrugs die geldt voor eigen gebruik. Zoals uit de hiervoor genoemde

uitspraak van de Afdeling van 16 juni 2021 volgt, wordt een hoeveelheid van meer dan 5 gram softdrugs in beginsel (mede) bestemd geacht voor de verkoop, aflevering of verstrekking. Uitgangspunt is dus dat in de woning van [wederpartij], zoals de burgemeester ook betoogt, een handelshoeveelheid softdrugs is aangetroffen. Dat de henneptoppen verdord waren en daarmee niet meer verhandelbaar waren, neemt niet weg dat er een handelshoeveelheid van 36,8 gram is aangetroffen. De kwaliteit van de aangetroffen softdrugs doet daarbij niet ter zake (vgl. ook de uitspraak van de Afdeling van 6 juli 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:1911](#), waarin het ging om een handelshoeveelheid van amfetamine die naar stelling van de appellant rot was, omdat deze buiten de koelkast was bewaard). [...]

3.1.2. Omdat het, zoals uit de overweging hiervoor volgt, om een hoeveelheid softdrugs gaat van meer dan 5 gram worden de softdrugs in beginsel (mede) bestemd geacht voor de verkoop, aflevering of verstrekking. Zoals de burgemeester terecht in hoger beroep stelt, is het, zoals ook volgt uit de hiervoor genoemde uitspraak van 16 juni 2021, vervolgens aan de rechthebbende op de woning om aannemelijk te maken dat de aangetroffen hoeveelheid softdrugs niet voor verkoop, verstrekking of aflevering aanwezig was. Als de rechthebbende het tegendeel niet aannemelijk maakt, is de burgemeester op grond van artikel 13b, eerste lid, van de Opiumwet bevoegd om voor het pand een last onder bestuursdwang op te leggen. Uit artikel 5:32, eerste lid, van de Awb volgt dat de burgemeester er ook voor kan kiezen om aan de overtreder een last onder dwangsom op te leggen. Als het om een geringe overschrijding van de grens van 5,0 gram softdrugs gaat, en de rechthebbende feiten en omstandigheden kan noemen waaruit volgt dat het gaat om een hoeveelheid voor eigen gebruik, of om een hoeveelheid die niet voor verkoop, verstrekking of aflevering aanwezig was, dan bestaat toch geen bevoegdheid om handhavend op te treden. Dat kan het geval zijn als [wederpartij] een helder en consistent betoog heeft over zijn eigen gebruik dat een geringe overschrijding van de 0,5 gram-grens of 5,0 gram-grens of vijf planten-grens vanwege dat gebruik aannemelijk maakt, geen andere zaken in het pand zijn aangetroffen die wijzen op drugshandel en niet is gebleken van andere relevante feiten en omstandigheden.

3.1.3. Naar het oordeel van de Afdeling heeft de burgemeester zich in dit kader terecht op het standpunt gesteld dat [wederpartij] geen feiten of omstandigheden heeft genoemd waaruit volgt dat het gaat om een hoeveelheid voor eigen gebruik of om een hoeveelheid die niet voor verkoop, verstrekking of aflevering in de woning aanwezig was. De enkele stelling van [wederpartij] dat de henneptoppen zo verdord waren dat ze niet meer verhandelbaar waren, is daarvoor niet genoeg. Daar komt bij dat er, zoals de burgemeester terecht naar voren brengt, andere zaken in het pand zijn aangetroffen die wijzen op drugshandel. Het gaat daarbij om drie kartonnen dozen met kruimelrestanten van hennep, twee transformatoren, een paar meter afzuigbuis, een slakkenhuis en een koolstoffilter. Al deze zaken wijzen op een professionele hennepkwekerij en daarmee op drugshandel. Dat het ging om oude goederen, die niet waren aangesloten en die ook voor tal van andere toepassingen gebruikt kunnen worden, zoals [wederpartij] ter zitting van de Afdeling heeft gesteld, is onvoldoende voor het oordeel dat de henneptoppen alleen voor eigen gebruik aanwezig waren.

3.1.4. De conclusie is dat het hoger beroep van de burgemeester gegrond is. De burgemeester was, anders dan de rechtbank heeft geoordeeld, op grond van artikel 13b, eerste lid, van de Opiumwet bevoegd om [wederpartij] een last onder dwangsom op te leggen. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Wabo

JnB 2022, 860

MK ABRS, 26-10-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3089](#)

college van burgemeester en wethouders van Zaanstad.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1, 2.12 lid 1 aanhef en onder a onder 2°

Besluit omgevingsrecht (Bor) Bijlage II artikel 4, lid 11

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. STRIJDIG GEBRUIK. MUZIEKEVENEMENTEN.

Omgevingsvergunningen voor het houden van muziekevenementen. Bij haar toetsing van het standpunt van het college over de goede ruimtelijke ordening heeft de rechtbank kunnen verwijzen naar haar oordeel over de verleende evenementenvergunningen. Ook de Afdeling zal bij haar beoordeling uitgaan van de samenhang tussen beide soorten vergunningen en de door het college gemaakte koppeling daartussen. I.c. is geen sprake van strijd met een goede ruimtelijke ordening.

[...] 1. [appellant] woont op het perceel [locatie] te Zaandam en drijft daar een natuurgeneeskundige praktijk aan huis. Het perceel [...], waarop de aan NSV verleende omgevingsvergunningen betrekking hebben, grenst aan het perceel [locatie]. NSV drijft in het pand op het perceel een nachtclub/discotheek (hierna: de inrichting). Op het terrein rondom het pand van NSV (hierna: het terrein) vinden meerdere keren per jaar door NSV georganiseerde buitenevenementen met versterkte muziek plaats. Het college heeft voor die evenementen aan NSV een evenementenvergunning verleend als bedoeld in de Algemene plaatselijke verordening Zaanstad.

1.2. Op het perceel geldt het bestemmingsplan "Bedrijven Zuid". Op grond van dat bestemmingsplan rust op het perceel de bestemming "Bedrijventerrein 1" en de dubbelbestemming "Waterstaat waterkering". Het staat vast dat gronden met die bestemming niet bestemd zijn voor gebruik bestaande uit het houden van (grootschalige) muziekevenementen.

1.3. Het college heeft, met gebruikmaking van zijn bevoegdheid als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, onder 2°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: de Wabo) omgevingsvergunningen verleend. Het college heeft daarbij toepassing gegeven aan het bepaalde in artikel 4, elfde lid, van Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht (hierna: het Bor). [...]

[...] 4.1. Het college heeft op de zitting bij de Afdeling toegelicht dat bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening de omgevingsvergunningen in samenhang moeten worden gezien met de daarmee samenhangende evenementenvergunningen. De evenementenvergunningen en de omgevingsvergunningen zijn aan elkaar gekoppeld, zodat de normen en voorschriften bij de evenementenvergunningen ook van toepassing zijn op de omgevingsvergunningen. In de besluiten waarbij omgevingsvergunningen zijn verleend, staat dat de evenementenvergunningen, die als gewaarmerkte stukken bij de omgevingsvergunningen zijn gevoegd, deel uitmaken van de omgevingsvergunningen. De Afdeling is mede gelet hierop van oordeel dat de rechtbank bij haar toetsing van het standpunt van het college over de goede ruimtelijke ordening heeft kunnen verwijzen naar haar oordeel over de verleende evenementenvergunningen. Ook de Afdeling zal bij haar beoordeling uitgaan van de samenhang tussen beide soorten vergunningen en de door het college gemaakte koppeling daartussen.

De rechtbank heeft in dit verband, onder verwijzing naar haar uitspraak van 9 juli 2021, in zaken nrs. HAA 19/4539, HAA 19/4540, HAA 19/5724 en HAA 19/5732 over de aan NSV verleende

evenementenvergunningen, terecht geoordeeld dat geen sprake is van strijd met een goede ruimtelijke ordening. In de uitspraak van 9 juli 2021 heeft de rechtbank hiervoor terecht redengevend geacht dat de vergunningverlening niet leidt tot een onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat en evenmin tot andere onaanvaardbare ruimtelijke gevolgen. De Afdeling is van oordeel dat de rechtbank hiervoor terecht redengevend heeft geacht dat de evenementen beperkt zijn in aantal (4 evenementen per jaar van één dag, met 3 opbouw- en 2 afbouwdagen) en plaatsvinden op een terrein dat bestemd is voor gebruik als bedrijventerrein. [appellant] woont op dat bedrijventerrein. De gevolgen, die [appellant] in verband met de op de opbouw- en afbouwdagen verrichte activiteiten ondervindt, kunnen daarom gerekend worden tot de situatie, die inherent is aan een bedrijventerrein. Het college heeft deugdelijk onderbouwd uiteengezet dat op de dagen waarop de evenementen plaatsvinden, wat betreft verkeer, veiligheid en toegankelijkheid, ook geen sprake is van een onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat. [...]

JnB 2022, 861

Rechtbank Gelderland, 21-10-2022, [ECLI:NL:RBGEL:2022:5936](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Apeldoorn (het college).

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.12 lid 1, onder a, onder 2o

Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II, artikel 4, aanhef en onder 9

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. Omgevingsvergunning voor het veranderen van gebouw in 30 zelfstandige woningen voor het huisvesten van asielzoekers. Het begrip ‘maatschappelijke dienstverlening’ is in het bestemmingsplan noch in de toelichting beschreven. I.c. wordt geoordeeld dat het huisvesten van asielzoekers niet tot ‘maatschappelijke dienstverlening’ kan worden gerekend, nu de nadruk op het verblijf ligt en niet op het verlenen van diensten door maatschappelijke instanties met name op het gebied van onderwijs, zorg en welzijn. Het standpunt van het college dat het bouwplan in overeenstemming met het bestemmingsplan is, volgt de rechtbank dan ook niet.

JnB 2022, 862

ABRS, 02-11-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3158](#)

college van burgemeester en wethouders van Eersel, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder e

Activiteitenbesluit milieubeheer 2.9, 3.48

Wet milieubeheer (hierna: Wm) 10.1, 10.2

WABO-milieu. ACTIVITEITENBESLUIT MILIEUBEHEER. MILIEU OVERIG.

LAST ONDER DWANGSOM. Het is toegestaan om overtreding van meer dan één wettelijk voorschrift aan een last ten grondslag te leggen, als het college van oordeel is dat meer dan één voorschrift is overtreden (verwijzing naar uitspraak ABRS van 29 april 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:1167](#); r.o. 6.1).

De artikelen 10.1 en 10.2 van de Wm kunnen tegelijkertijd worden overtreden.

AFVALSTOF. I.c. heeft het college zich terecht op het standpunt gesteld dat door de opslag van mest de artikelen 10.1 en 10.2 van de Wm zijn overtreden. Aannemelijk is dat de houders zich van de mest wilden ontdoen, zodat sprake is van een afvalstof. Dat geen sprake zou zijn van vaste mest maar van een mengsel van mest en zaagsel maakt dit niet anders. De verwijzing door [appellanten] naar het arrest van het Hof van 3 oktober 2013, [ECLI:EU:C:2013:627](#), leidt ook niet tot een ander oordeel.

Voor een overtreding van artikel 10.1, eerste lid, van de Wm is het niet noodzakelijk dat de mestopslag daadwerkelijk nadelige gevolgen voor het milieu heeft gehad, maar is het voldoende dat door de opslag nadelige gevolgen voor het milieu kunnen ontstaan.

Besluit waarbij het college aan de eenmanszaak van [appellant A] en [appellante B] een last onder dwangsom heeft opgelegd om de meer dan 1500 m³ vaste mest op het perceel af te voeren naar een erkend verwerker. Volgens het college is de opslag van de mest in strijd met artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: de Wabo), de artikelen 2.9 en 3.48 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en de artikelen 10.1 en 10.2 van de Wet milieubeheer (hierna: de Wm). [...]

Vermelding meer dan één wettelijk voorschrift

3. [appellanten] betogen dat het college ten onrechte niet heeft gespecificeerd of aan de last een overtreding van artikel 10.1 óf artikel 10.2 van de Wm ten grondslag is gelegd.[...]

3.1. Het is toegestaan om overtreding van meer dan één wettelijk voorschrift aan een last ten grondslag te leggen, als het college van oordeel is dat meer dan één voorschrift is overtreden (vergelijk onder 6.1 van de uitspraak van de Afdeling van 29 april 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:1167](#)). Die situatie doet zich hier voor, omdat het college blijkens het besluit op bezwaar van oordeel is dat [appellanten] zowel artikel 10.1 van de Wm als artikel 10.2 van de Wm hebben overtreden. Dit standpunt is ter zitting herhaald.

Een andere vraag is of de artikelen 10.1 en 10.2 van de Wm tegelijkertijd kunnen worden overtreden. Ook die vraag dient bevestigend te worden beantwoord. Artikel 10.1, eerste lid, omvat een algemene zorgplicht voor een ieder die handelingen met betrekking tot afvalstoffen verricht of nalaat. Dit artikel kan zowel binnen als buiten een inrichting worden overtreden. Artikel 10.2, eerste lid, bevat de verbodsbepaling dat het verboden is om zich te ontdoen van afvalstoffen door deze buiten een inrichting te storten, anderszins op of in de bodem te brengen of te verbranden. De artikelen 10.1 en 10.2 kunnen onder omstandigheden tegelijkertijd worden overtreden als buiten een inrichting handelingen met afvalstoffen worden verricht. Of het college zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat deze artikelen in dit geval beide zijn overtreden, zal hierna worden beoordeeld aan de hand van de aangevoerde beroepsgronden. [...]

Overtreding Wm?

5. [appellanten] betogen dat overtreding van de artikelen 10.1 en 10.2 van de Wm niet aan de last ten grondslag kon worden gelegd, omdat de mest die was opgeslagen geen afvalstof is. [...]

5.3. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen, onder meer in de uitspraak van 25 mei 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:1494](#), dient het begrip afvalstof te worden uitgelegd met inachtneming van de door het Hof van Justitie over dit begrip gevormde jurisprudentie. Het is vaste rechtspraak van het Hof dat de vraag of een stof een afvalstof is, moet worden beantwoord met inachtneming van alle omstandigheden van het geval (arrest van 15 juni 2000, ARCO Chemie Nederland en anderen, [ECLI:EU:C:2000:318](#), en het arrest van 18 april 2002, Palin Granit, [ECLI:EU:C:2002:232](#)). Bij beantwoording van die vraag is vooral het gedrag van de houder in relatie tot de betekenis van de woorden "zich ontdoen van" relevant (arrest van 18 december 2007, Commissie/Italië, [ECLI:EU:C:2007:808](#), punt 32, en het arrest van 24 juni 2008, Commune de Mesquer, [ECLI:EU:C:2008:359](#), punt 53). In dit verband verdient volgens het Hof bijzondere aandacht of de stof in kwestie voor de houder ervan geen nut heeft of meer heeft, zodat deze stof een last is waarvan hij zich wil ontdoen (arrest van 12 december 2013, Shell Nederland, [ECLI:EU:C:2013:821](#), punt 42).

5.4. Niet in geschil is dat de mest afkomstig is van slachterijen waar de mest is vrijgekomen bij de reiniging van vrachtwagens. Naar het oordeel van de Afdeling is aannemelijk dat de houders zich van deze mest wilden ontdoen, zodat sprake is van een afvalstof. Dat, zoals [appellant A] en [appellante B] hebben aangevoerd, geen sprake zou zijn van vaste mest maar van een mengsel van mest en zaagsel maakt dit niet anders.

De verwijzing door [appellanten] naar het arrest van het Hof van 3 oktober 2013, ECLI:EU:C:2013:627, leidt ook niet tot een ander oordeel. Volgens dat arrest is drijfmest die wordt geproduceerd in een intensieve varkenshouderij en wordt opgeslagen in afwachting van de levering ervan aan landbouwers om door hen als meststof op hun gronden te worden gebruikt, geen afvalstof, maar een bijproduct indien de producent voornemens is deze drijfmest in een later stadium, in voor hem gunstige economische omstandigheden, op de markt te brengen, mits het hergebruik niet slechts mogelijk, maar zeker is, het geen voorafgaande bewerking vereist en het plaatsvindt als voortzetting van het productieproces. De eis dat het gebruik van de betrokken stof zeker moet zijn, staat ook in artikel 1.1, zesde lid, van de Wm. [appellanten] hebben geen concrete gegevens overgelegd waaruit blijkt dat het gebruik van de mest in dit geval niet alleen mogelijk was, maar zeker was. In dit kader merkt de Afdeling op dat niet in geschil is dat de opslag van de mest al geruime tijd plaatsvond op het perceel en dat een deel van de mest pas is uitgereden nadat de last onder dwangsom was opgelegd en dat een ander deel na de last elders is opgeslagen.

In zoverre slaagt het betoog niet.

5.5. Over het rapport overweegt de Afdeling als volgt. [...]

5.7. Anders dan waarvan [appellanten] uitgaan, is voor een overtreding van artikel 10.1, eerste lid, van de Wm niet noodzakelijk dat de mestopslag daadwerkelijk nadelige gevolgen voor het milieu heeft gehad. Voor overtreding van die bepaling is het voldoende dat door de opslag nadelige gevolgen voor het milieu kunnen ontstaan. Gelet op de aard van de afvalstof, te weten mest, heeft het college zich terecht op het standpunt gesteld dat als gevolg van de mestopslag nadelige gevolgen voor het milieu kunnen ontstaan. Dit wordt bovendien bevestigd door het rapport. Daarin staat in paragraaf 6 dat niet kan worden uitgesloten dat de grond en het grondwater ter plaatse extra belast zijn met koper, stikstof en fosfaat en wordt geconcludeerd dat de mestopslag mogelijk heeft geleid tot een verhoogd stikstofgehalte in de bovengrond.

5.8. Gelet op wat hiervoor is overwogen, heeft het college zich terecht op het standpunt gesteld dat door de opslag van mest de artikelen 10.1 en 10.2 van de Wm zijn overtreden.

Het betoog slaagt niet.

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

Jurisprudentie Activiteitenbesluit milieubeheer:

- ABRS, 02-11-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3158](#) (zie ook de samenvatting onder het kopje "Wabo"; JnB 2022, 862).

[Naar inhoudsopgave](#)

Bouwbesluit

JnB 2022, 863

ABRS, 02-11-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3140](#)

college van burgemeester en wethouders van Westland.

Bouwbesluit 2012 7.22

BOUWBESLUIT. HANDHAVING. HOUTKACHELS. HOUTROOK. HINDER. Afwijzing handhavingsverzoeken houtrook. I.c. geven de uitgevoerde controles geen representatief beeld van de gevolgen van het gebruik van de houtkachel(s) en de door [appellant] gestelde hinder. Gelet hierop heeft de rechtbank ten onrechte geoordeeld dat de gehanteerde controlemethode toereikend is. Anders dan de rechtbank heeft overwogen, had het college ter voorbereiding van het besluit van 18 februari 2019, meer en gericht actie moeten ondernemen. Dit betekent dat het besluit van 18 februari 2019 onzorgvuldig is voorbereid en dat het is vastgesteld in strijd met artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht. Het college zal een nieuw besluit op bezwaar moeten nemen waarbij het de nodige kennis vergaart of op het perceel [locatie 1] sprake is van overmatige hinder in de zin van artikel 7.22 van het Bouwbesluit 2012.

GEZONDHEID. Er is geen aanleiding om i.c. anders te oordelen dan in eerdere uitspraken dat er geen algemeen aanvaarde inzichten bestaan over beantwoording van de vraag of, en zo ja, onder welke omstandigheden en bij welke frequentie, rook afkomstig van gebruik van een houtkachel schade aan de mens toebrengt.

JnB 2022, 864

ABRS, 02-11-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3137](#)

college van burgemeester en wethouders van Borsele.

Bouwbesluit 2012 7.22

BOUWBESLUIT. HANDHAVING. HOUTKACHEL. HOUTROOK. HINDER. Afwijzing handhavingsverzoek houtrook. I.c. bestrijdt [buurman] niet zijn houtkachel regelmatig te stoken, hoewel dit volgens zijn stelling minder gebeurt dan enkele jaren geleden. De controle op 2 maart 2020 of daarmee overlast wordt veroorzaakt, heeft niet onder representatieve omstandigheden plaatsgevonden. Er is immers niet vastgesteld of die dag ook werd gestookt. Dat dat het geval was is ook niet waarschijnlijk omdat er die dag een negatief stookadvies was afgegeven en [buurman] stelt dan zijn kachel niet te gebruiken. Het college heeft daarom ten onrechte verdere controles achterwege gelaten. Gelet hierop heeft het college bij de voorbereiding van het besluit op het handhavingsverzoek onvoldoende kennis over de relevante feiten en de af te wegen belangen vergaard. Dit betekent dat [appellant] terecht stelt dat het besluit van 5 november 2020 in strijd met artikel 3:2 van de Awb is vastgesteld. Dit is door de rechtbank niet onderkend. Het college zal een nieuw besluit op bezwaar moeten nemen waarbij het de nodige kennis vergaart of sprake is van overmatige hinder in de zin van artikel 7.22 van het Bouwbesluit 2012.

[Naar inhoudsopgave](#)

Planschade

JnB 2022, 865

MK ABRS, 02-11-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3138](#)

college van burgemeester en wethouders van Arnhem.

Wet ruimtelijke ordening (Wro) 6.1

PLANSCHADE. VOORZIENBAARHEID. I.c. heeft de rechtbank terecht geoordeeld dat het college ten onrechte aan [wederpartij] heeft tegengeworpen dat de nieuwe planologische ontwikkelingen die het bestemmingsplan op het Kerkplein mogelijk maakt voor haar op grond van artikel 2.5.29 van de bouwverordening voorzienbaar waren.

[...] 8.2. Artikel 2.5.29, eerste lid, van de bouwverordening, dat als opschrift heeft

"Vergunningverlening in afwijking van de rooilijnen en de toegelaten bouwhoogte in geval van voorbereiding van nieuw ruimtelijk beleid", luidt:

"In andere gevallen dan bedoeld in de artikelen 2.5.8, 2.5.14 en 2.5.28 kan het bevoegd gezag afwijken van de verboden tot bouwen met overschrijding van de voor- en van de achtergevelrooilijn, en van het verbod tot bouwen met overschrijding van de maximale bouwhoogte indien:

- a. er voor het betreffende gebied geen bestemmingsplan of beheersverordening of projectbesluit van kracht is;
- b. geen aanhoudingsgronden zoals genoemd in artikel 3.3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van toepassing is;
- c. de activiteit in overeenstemming is met in voorbereiding zijnd toekomstig ruimtelijk beleid;
- d. de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening, en
- e. de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat."

8.3. De onder a t/m e vermelde vereisten gelden cumulatief. Dat wil zeggen dat het college alleen gebruik kon maken van de in de aanhef van artikel 2.5.29, eerste lid, vermelde afwijkingsbevoegdheid als aan al deze vereisten was voldaan. Het geheel van deze vereisten vormt een sterk beperkende voorwaarde voor toepassing van de afwijkingsbevoegdheid. De realisering van bebouwing op het Kerkplein met overschrijding van de rooilijnen en de maximale bouwhoogte was daarom voor een redelijk denkend en handelend investeerder niet zonder meer voorzienbaar.

Vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 23 november 2016 onder 7.3, [ECLI:NL:RVS:2016:3139](#).

In dit geval is verder het volgende van belang. Het college heeft niet bestreden dat er geen beleid in voorbereiding was dat bebouwing van het Kerkplein zou toestaan ten tijde van de start van [wederpartij] op 1 januari 2009. Er was toen geen toekomstig ruimtelijk beleid voor het Kerkplein in voorbereiding. Zonder de aanwezigheid van dergelijk beleid, dat openbaar is gemaakt, is toepassing van de ontheffingsbevoegdheid van artikel 2.5.29, eerste lid, van de bouwverordening onvoldoende concreet en kenbaar. Omdat aan het vereiste van artikel 2.5.29, onder c, niet was voldaan, bestond er voor [wederpartij] op 1 januari 2009 geen aanleiding om bij de investeringsbeslissing rekening te houden met de kans dat het Kerkplein met overschrijding van de voorgevelrooilijnen en de toegelaten bouwhoogte zou worden bebouwd.

De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat het college [wederpartij] ten onrechte op grond van artikel 2.5.29, eerste lid, van de bouwverordening actieve risicovaarding heeft tegengeworpen. [...]

Zie in dit verband ook de uitspraak van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RVS:2022:3142](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2022, 866

Tussenuitspraak MK ABRS, 02-11-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3159](#)

minister van Economische Zaken en Klimaat, minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (thans: de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening), verweerders. Habitatrichtlijn 6 lid 3

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7, 2.8, 2.9a

Besluit natuurbescherming (Bnb) 2.5

NATUURBESCHERMING. GEBIEDSBESCHERMING. STIKSTOF.

BOUWVRIJSTELLING. EXCEPTIEVE TOETS. Geoordeeld wordt dat de bouwvrijstelling is gebaseerd op een niet toereikende generieke voortoets. Daarom moeten artikel 2.9a van de Wnb en artikel 2.5 van het Bnb, in onderling verband gelezen, wegens strijd met artikel 6 van de Habitatrichtlijn buiten toepassing worden gelaten. Dit betekent niet dat er na deze uitspraak sprake zal zijn van een algehele bouwstop in Nederland. Net als in de situatie van voor de bouwvrijstelling, blijft het mogelijk om voor een plan of project een voortoets uit te voeren en, zo nodig, een passende beoordeling te maken. Als een passende beoordeling nodig is, dan kunnen daarin mitigerende maatregelen worden betrokken. Daarnaast geeft artikel 2.8, vierde lid, van de Wnb een regeling voor plannen of projecten die nodig zijn om dwingende redenen van groot openbaar belang en waarvoor geen alternatieve oplossingen zijn. Voor zulke plannen of projecten kunnen compenserende maatregelen in de beoordeling worden betrokken. Het staat buiten twijfel dat dit zal leiden tot een verzwaring van de onderzoekslasten ten opzichte van een wettelijk systeem waarbij gebruik kan worden gemaakt van een bouwvrijstelling. Maar dit betekent niet dat er geen enkel bouwproject meer kan worden uitgevoerd.

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) ("Bouwvrijstelling stikstof van tafel, maar geen algehele bouwstop") uitgebracht.

JnB 2022, 867

MK ABRS, 26-10-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3074](#)

college van gedeputeerde staten van Limburg.

Wet natuurbescherming (Wnb) 5.4 lid 1 aanhef en onder b en c

NATUURBESCHERMING. GEBIEDSBESCHERMING. STIKSTOF. NATUURVERGUNNING.

INTREKKING. EXTERNE SALDERING. INSTANDLATING RECHTSGEVOLGEN. I.c. wordt

geoordeeld dat intrekking van de Wnb-vergunning onrechtmatig was. In de verstreckende

feitelijke gevolgen van het juridisch oordeel in deze uitspraak ziet de Afdeling evenwel

aanleiding om de rechtsgevolgen in stand te laten. De reden hiervoor is dat de vernietiging

van het besluit tot intrekking leidt tot een situatie waarin de stikstofdepositie als gevolg van

de BPL (Buitenring Park Limburg) in stand blijft, terwijl de stikstofdepositie als gevolg van de

veehouderij van [appellant sub 2] kan worden hervat. Daardoor zal de stikstofdepositie op

Natura 2000 gebieden toenemen tot maximaal een dubbele hoeveelheid, terwijl reeds sprake

is van een overbelaste situatie. Gelet op de uitzonderlijke omstandigheden van deze zaak,

wordt het voorkomen van een dergelijke toename van stikstofdepositie in een reeds

overbelaste situatie een zodanig zwaarwegend maatschappelijk belang geacht dat die keuze gerechtvaardigd is.

[...] Bij besluit van 19 september 2017 heeft het college de op 6 oktober 2016 op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (thans Wet natuurbescherming) aan [appellant sub 2] verleende vergunning ingetrokken (hierna: de Wnb-vergunning).

[...] 5. De eerste vraag die de Afdeling dient te beantwoorden, gaat over de rol die de geheime privaatrechtelijke overeenkomst uit 2013 tussen pachter [partij] en de provincie kan spelen bij het vaststellen van de zogenaamde referentiesituatie ten behoeve van de (interne) saldering voor de veehouderij ten behoeve van [appellant sub 2]. Deze overeenkomst is niet overgelegd, maar de provincie heeft aangegeven dat [partij] op basis van deze overeenkomst is gehouden het exploiteren van de melkveehouderij op deze locatie te beëindigen ten behoeve van de extra stikstofdepositie, afkomstig van de BPL. Dit heeft als gevolg dat het opvoeren van een melding in de referentiesituatie - op grond waarvan nadien de Wnb-vergunning aan [appellant sub 2] is verleend - zodanig onjuist is, dat deze aanleiding kon geven voor intrekking van die vergunning op de b-grond, dan wel dat voor die vergunning ten onrechte geen passende beoordeling is gemaakt en deze daarom in strijd is met wettelijke voorschriften, zodat daarin aanleiding kon worden gevonden voor een intrekking op de c-grond.

Om deze vraag te kunnen beantwoorden, is het eerst van belang om te weten of de genoemde overeenkomst ertoe heeft geleid dat het stikstofsaldo, afkomstig van de melkveehouderij aan de [locatie], aan de BPL kan worden toegerekend in plaats van aan die melkveehouderij. Met andere woorden: is voor de BPL daadwerkelijk extern gesaldeerd? Daarvoor is in ieder geval vereist dat die melkveehouderij de uitstoot van de stikstof, waarvan de depositie op basis van de saldering aan de BPL wordt toegerekend, heeft gestaakt en gestaakt zal houden.

6. Externe saldering is een zogeheten mitigerende maatregel die kan worden genomen ten behoeve van een gewenste ontwikkeling, die zelf stikstofdepositie op daarvoor gevoelige habitattypen in een Natura 2000-gebied teweegbrengt. Als de stikstofdepositie van die nieuwe ontwikkeling significante gevolgen kan hebben voor relevante locaties in een Natura 2000-gebied, zoals bedoeld in artikel 2.7, eerste lid, van de Wnb, kan de depositie op die locaties, door het beperken of beëindigen van emissie van een andere, reeds bestaande activiteit of bestaande activiteiten er toe leiden dat de totale depositie als gevolg van de gewenste nieuwe ontwikkeling per saldo niet leidt tot een toename van de stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied.

Bij externe saldering zal de locatie van de te beëindigen activiteit en de wijze van emitteren en verspreiden van stikstofverbindingen in de regel niet gelijk zijn aan de locatie en wijze van emitteren en verspreiden van stikstofverbindingen die het gevolg zullen zijn van de gewenste ontwikkeling. Het salderen van stikstofdepositie is dus niet hetzelfde als het salderen met emissies. De saldering zal altijd per locatie van stikstofgevoelige habitattypen moeten worden bepaald aan de hand van de desbetreffende emissies en verspreiding. De aanvaarbaarheid van het extern salderen wordt dus in een concreet geval niet beoordeeld op basis van de emissies van gewenste ontwikkelingen en te beëindigen activiteiten, maar juist via de beoordeling van de toename en/of afname van de depositie op stikstofgevoelige habitattypen als gevolg van deze ontwikkelingen.

De uitspraak van 13 november 2013, [ECLI:NL:RVS:2013:1931](#), onder 3.5 moet tegen deze achtergrond worden begrepen. In die uitspraak is overwogen dat "(...) externe saldering, slechts mogelijk is als er een directe samenhang bestaat tussen de intrekking van de milieuvergunning en de verlening van de Nbw-vergunning [tegenwoordig: Wnb-vergunning]. Die directe samenhang wordt aangenomen als de milieuvergunning voor het saldogevende bedrijf daadwerkelijk is of zal worden

ingetrokken ten behoeve van de uitbreiding van het saldo-ontvangende bedrijf. Dit kan blijken uit het intrekingsbesluit of uit een overeenkomst tussen het saldogevende en saldo-ontvangende bedrijf over de overname van het stikstofdepositiesaldo van de in te trekken milieuvergunning. Verder dient vast te staan dat de bedrijfsvoering van het saldogevende bedrijf daadwerkelijk is of wordt beëindigd." Zie ook de uitspraken van 16 maart 2011, [ECLI:NL:RVS:2011:BP7785](#) en van 17 juni 2015, [ECLI:NL:RVS:2015:1866](#). Deze laatste uitspraak ging over een inrichting die in werking was op grond van een melding. Voor het beëindigen van die activiteiten werd ook een melding gedaan, die ook werd gepubliceerd.

Anders dan het college stelt, volgt uit deze jurisprudentie niet dat een (civielrechtelijke) overeenkomst tussen het saldogevende en saldo-ontvangende bedrijf over de overname van het stikstofdepositiesaldo reeds voldoende is om extern te salderen. Er dient immers tevens vast te staan dat de saldogevende activiteit feitelijk daadwerkelijk is of wordt beëindigd, omdat alleen dan ook het depositiesaldo van de gevende kan worden aangewend door de ontvangende partij. Deze beëindiging dient zodanig te zijn vormgegeven, dat een nieuwe of hernieuwde activiteit op die locatie niet kan plaatsvinden op basis van diezelfde - overgedragen - depositiesaldi van de vroegere referentiesituatie. Dit wordt soms zo geformuleerd dat 'voldoende moet worden gewaarborgd dat de saldogevende activiteit niet zal worden hervat' (vergelijk de al eerder genoemde uitspraak van 16 maart 2011, [ECLI:NL:RVS:2011:BP7785](#) en de uitspraak van 13 april 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:1082](#), onder 15.4).

7. De Afdeling overweegt dat de melkveehouderij aan de [locatie], ten tijde van de aanvraag van [appellant sub 2] van de Wnb-vergunning in 2015 geen vergunning had op basis van die wet (toentertijd de Nbw-1998). De melkveehouderij werd gedreven op basis van een melding van 29 juli 1993 op grond van de toen geldende Hinderwet. In de aanvraag van 25 juni 2015 voor de Wnb-vergunning is vermeld dat er geen significante gevolgen kunnen optreden voor Natura 2000-gebieden, omdat de uitstoot van stikstofverbindingen (ammoniak) met bijbehorende depositie niet zal wijzigen ten opzichte van de situatie die reeds was toegestaan op grond van de melding uit 1993. Hiermee werd beoogd om binnen de inrichting intern te salderen. Intern salderen verschilt van extern salderen in die zin dat het tot doel heeft om in een zogenaamde voortoets aan te tonen dat een wijziging van een bestaande activiteit niet zal leiden tot een toename van de stikstofdepositie ten opzichte van de reeds toegestane activiteit. De conclusie van een dergelijke voortoets kan in dat geval zijn dat deze nieuwe activiteit geen significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, zoals bedoeld in artikel 2.7 van de Wnb. Bij intern salderen gaat het dus, in algemene zin, om een inrichting die haar eigen activiteiten herstructureert, zonder dat dit tot extra stikstofdepositie zal leiden. Bij extern salderen gaat het om depositiesaldo van de ene partij, die deze depositieruimte 'overdraagt' aan een andere partij doordat die eerste partij de eigen depositie beëindigt of beperkt. Het college stelt zich op het standpunt dat [appellant sub 2] de melding uit 1993 niet meer voor de beoogde interne saldering kon gebruiken, omdat het daarmee toegestane depositiesaldo als gevolg van de geheime overeenkomst reeds was gebruikt voor de externe saldering ten behoeve van de BPL.

De Afdeling stelt vast dat het college dit uitsluitend onderbouwt met een verwijzing naar een geheime privaatrechtelijke overeenkomst tussen de pachter en de provincie uit 2013. De Afdeling zal moeten beoordelen, zoals hiervoor is uiteengezet, of met die overeenkomst is gewaarborgd dat de saldogevende activiteiten daadwerkelijk definitief en blijvend zijn gestaakt en dus niet, nadat het depositiesaldo is aangewend ten behoeve van de externe saldering, alsnog kunnen worden hervat, met hernieuwde stikstofdepositie tot gevolg. Het college heeft weliswaar naar voren gebracht dat de

pachter zijn stikstofdeponerende activiteiten beëindigd heeft ten behoeve van de externe saldering, maar niet is gebleken dat is gewaarborgd dat deze activiteiten ook (rechtens) blijvend beëindigd moeten blijven. Dat de pachter bereid zou zijn om zijn activiteiten gestaakt te houden, is maar van beperkte betekenis. Na afloop van de pachttermijn heeft de eigenaar, in dit geval [appellant sub 2], immers wederom de zeggenschap over zijn eigendom. Dit staat nog los van de vraag of een dergelijke geheime overeenkomst tussen de voormalig pachter en een derde kan worden tegengeworpen aan de eigenaar van de veehouderij wanneer deze het gebruik van zijn veehouderij na de pacht wil wijzigen of voortzetten, of dient te worden beschouwd als een omstandigheid die een directe samenhang creëert tussen de saldogever en ontvanger (vergelijk de hierboven genoemde uitspraak van 13 november 2013).

Het is cruciaal dat wordt voorkomen dat Natura 2000-gebieden, nadat extern is gesaldeerd en saldogevende activiteiten zijn gestaakt, deze alsnog opnieuw worden belast met stikstofdepositie van die eerder gestaakte activiteiten, bovenop de depositie van de ontwikkelingen ten behoeve waarvan extern was gesaldeerd. Nu [appellant sub 2] op basis van de melding die ten grondslag lag aan de externe saldering opnieuw een Wnb-vergunning kon aanvragen en heeft verkregen, is van het adequaat waarborgen dat de activiteit niet kan worden hervat, geen sprake. Dat [appellant sub 2] dit kon doen is een gevolg van het feit dat (blijkbaar) geen voorwaarden aan de overeenkomst waren verbonden gericht op het afbreken van stallen en dat ook niet op andere wijze, bijvoorbeeld door wijziging van de planologische situatie, was geborgd dat niet met een melding het bedrijf opnieuw kon worden gestart.

8. Dit betekent dat [appellant sub 2], die geen partij was bij de geheime overeenkomst, bij zijn aanvraag om Wnb-vergunning niet zodanig onjuiste gegevens over de referentiesituatie heeft verstrekt dat de b-grond of de c-grond als grondslag kon dienen voor de intrekking. De uitspraak van de rechtbank die hiertoe strekt moet dus worden bevestigd.

Uit het bovenstaande volgt wel dat verwijtbaarheid bij het ten grondslag leggen van onjuiste gegevens aan een vergunningaanvraag geen rol speelt bij de beoordeling. Voor zover de rechtbank haar uitspraak heeft gebaseerd op de omstandigheid dat sprake was van een geheime overeenkomst en [appellant sub 2] daarom niet kon worden verweten dat hij daarover geen gegevens heeft verstrekt bij de vergunningaanvraag, dienen de gronden van de rechtbank dan ook te worden verbeterd. Dit oordeel leidt ertoe dat de vernietiging van het besluit tot intrekking van de aan [appellant sub 2] verleende Wnb-vergunning wordt bevestigd.

Rechtsgevolgen in stand laten

9. De Afdeling ziet evenwel in de verstreckende feitelijke gevolgen van het juridisch oordeel in deze uitspraak aanleiding om de rechtsgevolgen van het vernietigde besluit met toepassing van artikel 8:72, derde lid, aanhef en onder a, van de Awb in stand te laten. De reden hiervoor is dat de vernietiging van het besluit tot intrekking leidt tot een situatie waarin de stikstofdepositie als gevolg van de BPL in stand blijft, terwijl de stikstofdepositie als gevolg van de veehouderij van [appellant sub 2] kan worden hervat. Daardoor zal de stikstofdepositie op Natura 2000 gebieden toenemen tot maximaal een dubbele hoeveelheid, terwijl reeds sprake is van een overbelaste situatie. De Afdeling acht, gelet op de uitzonderlijke omstandigheden van deze zaak, het voorkomen van een dergelijke toename van stikstofdepositie in een reeds overbelaste situatie een zodanig zwaarwegend maatschappelijk belang dat die keuze gerechtvaardigd is; dit belang beoogde het college overigens ook met de intrekking te dienen.

De Afdeling wijst er nadrukkelijk op dat het in stand laten van de rechtsgevolgen onverlet laat dat de intrekking van de Wnb-vergunning onrechtmatig was, zodat het in stand laten van de rechtsgevolgen

van dat onrechtmatige besluit geen afbreuk doet aan het recht van [appellant sub 2] op vergoeding van schade, voor zover dit aan de orde is.

Het oordeel van de Afdeling betekent dat [appellant sub 2] geen gebruik kan maken van de aan hem verleende Wnb-vergunning. [...]

JnB 2022, 868

MK Rechtbank Oost-Brabant, 28-10-2022, [ECLI:NL:RBOBR:2022:4690](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Noord-Brabant.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.4, 2.7, 2.8

Interim omgevingsverordening Noord-Brabant (IOV)

NATUURBESCHERMING. GEBIEDSBESCHERMING. STIKSTOF. Natuurvergunning verleend voor (onder meer) het houden van jongvee op een emissiearme stalvloer (systeem A1.28). In bijlage 2 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant (IOV) staat een apart reductiepercentage voor jongvee dat wordt gehouden in ligboxen op een emissiearme stalvloer en een emissiefactor die lager is dan de standaard emissiefactor voor jongvee in de bijlage bij de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav). Provinciale Staten van de provincie Noord-Brabant hebben deze afwijkende factor vastgesteld met toepassing van artikel 2.4 van de Wet natuurbescherming (Wnb). Geoordeeld wordt dat deze afwijkende emissiefactor in dit geval niet mag worden gebruikt.

Zie in gelijke zin de uitspraken van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RBOBR:2022:4688](#) en [ECLI:NL:RBOBR:2022:4689](#).

JnB 2022, 869

MK Rechtbank Gelderland, 18-10-2022, [ECLI:NL:RBGEL:2022:5829](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Gelderland (het college).

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7

NATUURBESCHERMING. GEBIEDSBESCHERMING. PROCESBELANG. POSITIEVE WEIGERING NATUURVERGUNNING. Weigering natuurvergunning omdat door interne saldering geen sprake is van een vergunningplicht (positief weigeringsbesluit). Het beroep van de maatschap is niet-ontvankelijk vanwege het ontbreken van procesbelang. De rechtsgevolgen van het positieve weigeringsbesluit zijn gelijk aan die van een vergunning voor het gevraagde project waaraan dezelfde argumentatie ten grondslag zou zijn gelegd. Een vergunning levert in dit geval dus niet meer rechten op dan de positieve weigering, zodat de maatschap geen belang heeft bij het voeren van deze procedure.

JnB 2022, 870

MK Rechtbank Amsterdam, 17-10-2022, [ECLI:NL:RBAMS:2022:5999](#)

minister voor Natuur en Stikstof, verweerder.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7 lid 2

NATUURBESCHERMING. GEBIEDSBESCHERMING. STIKSTOF. HANDHAVING. I.c. ligt de vraag voor of de minister van I&W met de verhoging van de maximum snelheid op het traject A2 Leenderheide-Budel van 120 km/uur naar 130 km/uur in 2016 zonder natuurvergunning in strijd handelt met de Wnb, omdat een hogere snelheid meer stikstofemissie veroorzaakt. De rechtbank concludeert dat dit verkeersbesluit wel als project kan worden getoetst aan die wet,

maar dat in deze zaak door de latere verlaging van de snelheid naar 100 km/uur overdag er per saldo geen hogere stikstofemissie is. De minister van I&W heeft daarom niet (alsnog) een natuurvergunning nodig. Milieudefensie kan van verweerder dus niet verlangen dat wordt opgetreden tegen het besluit tot verhoging van de maximumsnelheid.

JnB 2022, 871

MK ABRS, 19-10-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3024](#)

college van gedeputeerde staten van Drenthe.

Wet natuurbescherming (Wnb) 6.1 lid 1 aanhef en onder b

NATUURBESCHERMING. SCHADEVERGOEDING. WOLVENSCHADE. Het college heeft onvoldoende gemotiveerd waarom alleen directe schade wordt vergoed en in dit geval geen aanleiding bestaat voor het toekennen van een tegemoetkoming voor de tijd die is besteed aan het afhandelen van de schade.

[...] 1. [appellante] is exploitant van een schapenhouderij met ongeveer 2.500 schapen en lammeren. 2. Op [...] heeft [appellante] wolvenschade geconstateerd. Zij heeft daarvan op dezelfde dag melding gedaan aan het college. Het geschil tussen partijen gaat over de hoogte van de tegemoetkoming in de schade.

[...] 3. In artikel 6.1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wet natuurbescherming is bepaald dat gedeputeerde staten in voorkomende gevallen een tegemoetkoming verlenen in schade, geleden in hun provincie, aangericht door natuurlijk in het wild levende dieren die worden genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern, bijlage I bij het Verdrag van Bonn of de bijlage, onderdeel a, bij deze wet. In het tweede lid, eerste volzin, is bepaald dat een tegemoetkoming als bedoeld in het eerste lid slechts wordt verleend voor zover een belanghebbende schade lijdt of zal lijden aangericht door dieren als bedoeld in het eerste lid, en die schade redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven. In het tweede lid, tweede volzin, is bepaald dat een tegemoetkoming naar billijkheid wordt bepaald.

4. Het college hanteert beleid bij het nemen van een besluit over het toekennen van deze tegemoetkoming. Dit beleid is neergelegd in de Beleidsregels Wet natuurbescherming provincie Drenthe. Bij door wolven veroorzaakte schade wordt tevens gebruik gemaakt van de Richtlijn taxatie en prijzen bij wolvenschade in de schapenhouderij van 1 oktober 2019 (hierna: de Richtlijn). [...]

13.1. In artikel 6.1 van de Wet natuurbescherming is niet gedefinieerd wat wordt verstaan onder schade in de zin van die bepaling. Verder is in die bepaling, anders dan bijvoorbeeld in artikel 6.3 van de Wet natuurbescherming, de toe te kennen tegemoetkoming niet beperkt tot bepaalde vormen van schade.

13.2. In de Richtlijn wordt het uitgangspunt gehanteerd dat alleen directe schade in aanmerking komt voor een tegemoetkoming en dat voor vervolgschade of bijkomende schade, behoudens de in de Richtlijn vermelde uitzonderingen, geen tegemoetkoming wordt verleend. Verder is voor een aantal vormen van vervolgschade of bijkomende schade, zoals de tijd die de betrokken veehouder kwijt is om de wolvenschade af te handelen, expliciet vermeld dat hiervoor geen tegemoetkoming wordt verleend.

In de Richtlijn ontbreekt een motivering voor de gemaakte keuze om voor een aantal vormen van schade geen schadevergoeding toe te kennen. Dat, zoals het college heeft aangevoerd, artikel 6.1 van de Wet natuurbescherming slechts aanspraak geeft op een tegemoetkoming in geleden schade en niet op een volledige schadevergoeding, is onvoldoende om deze vormen van schade op voorhand volledig van een tegemoetkoming uit te sluiten.

13.3. Het college heeft, gelet op het voorgaande, onvoldoende gemotiveerd dat in dit geval geen aanleiding bestaat voor het toekennen van een tegemoetkoming voor de tijd die is besteed aan het afhandelen van de schade. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB 2022, 872

MK Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 27-10-2022, [ECLI:NL:RBZWB:2022:6191](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Burgerlijk Wetboek (BW) 7:673, 7:673e

COMPENSATIE TRANSITIEVERGOEDING. Het UWV heeft de hoogte van de compensatie ten onrechte berekend aan de hand van de 'nieuwe' rekenregels.

Rechtbank: [...] 3.1 In geschil is de hoogte van de compensatie die het UWV aan eiseres heeft uitbetaald voor de door eiseres aan de werknemer betaalde transitievergoeding. [...]

3.3 Van belang voor deze zaak is dat de rekenregels voor het vaststellen van de hoogte van de door de werkgever te betalen transitievergoeding per 1 januari 2020 zijn veranderd. Waar de oudere werknemer (50+) vóór 1 januari 2020 bij beëindiging van het dienstverband nog recht had op een transitievergoeding van een half maandloon voor elk half dienstjaar, is dat ná 1 januari 2020 nog slechts 1/3 maandloon per volledig dienstjaar.

3.4 Eiseres heeft de hoogte van de transitievergoeding, in opdracht van de kantonrechter, berekend per 25 december 2019, dus aan de hand van de rekenregels in artikel 7:673 BW, zoals die golden vóór 1 januari 2020. De compensatie die het UWV aan eiseres heeft verstrekt, is vastgesteld aan de hand van de rekenregels van ná 1 januari 2020. Dit heeft tot gevolg dat eiseres slechts gedeeltelijk voor de betaalde transitievergoeding wordt gecompenseerd.

3.5 De minister heeft in zijn brief van 13 december 2019 het overgangsrecht verduidelijkt: om in aanmerking te komen voor compensatie ter hoogte van de oude berekening, dient de werkgever in geval van beëindiging met wederzijds goedvinden, vóór 1 januari 2020 met de werknemer tot overeenstemming te zijn gekomen. Niet in geschil is daaraan niet is voldaan in deze zaak: er is immers pas in november 2020 een vaststellingsovereenkomst gesloten.

3.6 De rechtbank stelt echter vast - en ter zitting is besproken - dat het UWV afwijkend (buitenwettelijk begunstigend) beleid hanteert. Het UWV gebruikt de 'oude' berekeningssystematiek voor het berekenen van de compensatie als:

het gesprek met de werknemer is gestart in 2019, en de werkgever dit kan onderbouwen, met als doel tot een einde van de arbeidsovereenkomst met wederzijds goedvinden te komen;

- - beide partijen op of na 1 januari 2020 een dagtekening en handtekening op de beëindigingsovereenkomst hebben gezet; en
- - de werkgever de hoogte van de transitievergoeding heeft berekend en betaald aan de hand van de oude berekeningssystematiek voor de transitievergoeding;

3.7 In geschil is of eiseres aan de voorwaarden van het beleid heeft voldaan. Met name is in geschil of de gesprekken over beëindiging van de arbeidsovereenkomst zijn gestart in 2019. Eiseres voert aan van wel, dat dit ook blijkt uit de beschikbare stukken, maar dat eiseres voor het definitief maken

van de beëindiging afhankelijk was, en daarom wachtte op, een besluit van het UWV op de WIA-aanvraag van de werknemer.

3.8 De rechtbank ziet voldoende aanleiding om eiseres te volgen in haar betoog. [...]

Al met al acht de rechtbank de verklaring van eiseres – dat reeds in 2019 is gestart met gesprekken over beëindiging van het dienstverband – in het licht van de beschikbare stukken, voldoende aannemelijk. Daarmee is aan de eerste voorwaarde van het beleid van het UWV voldaan. Verder staat vast dat eiseres met de werknemer in november 2020 een vaststellingsovereenkomst tot beëindiging van de arbeidsovereenkomst heeft gesloten en dat eiseres de hoogte van de transitievergoeding heeft berekend en betaald aan de hand van de oude berekeningssystematiek voor de transitievergoeding. De rechtbank concludeert dan ook dat eiseres heeft voldaan aan alle criteria van het beleid van het UWV. Dit betekent dat het UWV de hoogte van de compensatie ten onrechte heeft berekend aan de hand van de ‘nieuwe’ rekenregels.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB 2022, 873

MK CRvB, 11-10-2022, [ECLI:NL:CRVB:2022:2207](#)

college van burgemeester en wethouders van Groningen.

PW 54

PARTICIPATIEWET. HERZIENING EN TERUGVORDERING. Beroep op evenredigheidsbeginsel slaagt niet.

4.4. Het evenredigheidsbeginsel bepaalt dat de voor een of meer belanghebbenden nadelige gevolgen van een besluit niet onevenredig mogen zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Afdeling) heeft in de uitspraak van 2 februari 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:285](#), een kader geformuleerd voor de toetsing van op een discretionaire bevoegdheid berustende besluiten aan het evenredigheidsbeginsel. De Raad sluit zich daarbij aan. [...]

4.5. Anders dan appellante betoogt, berust het bestreden besluit naar het oordeel van de Raad niet op een onevenredige belangenafweging. [...]

Uit de nadere toelichting van het college ter zitting volgt dat het doel van de terugvordering de goede besteding van gemeenschapsgeld is. Bijstand moet (kunnen) toekomen aan de personen die het nodig en er recht op hebben. Het college kan voor bijstand beschikbaar budget maar één keer besteden en moet dan ook zorgvuldig omgaan met de besteding hiervan. Naar het oordeel van de Raad is dit een gerechtvaardigd doel. In dit geval heeft appellante meer bijstand gekregen dan waar zij recht op had. Terugvordering van het teveel aan ontvangen bijstand is ook een noodzakelijk en geschikt middel om dat gerechtvaardigde doel te bereiken.

Is de belangenafweging evenwichtig?

4.5.3. [...] Appellante heeft weliswaar frequent een gewijzigd inkomen doorgegeven, maar niet de uiteindelijke jaarrekeningen, waarvan gelet op de datering, wel aannemelijk is dat appellante daarover al geruime tijd beschikte. De steeds door appellante aan het college doorgegeven geprognoseerde inkomsten en de in de jaarrekeningen opgenomen definitieve inkomsten verschillen van elkaar. Het verschil is in ieder geval niet alleen veroorzaakt door de moeilijkheden die

appellante door haar medische aandoening ondervond bij het voeren van een administratie. Appellante heeft ter zitting namelijk toegelicht dat er ook sprake was van een verkeerde inschatting van wat zij van een opdrachtgever vergoed zou krijgen. Bovendien had appellante een boekhouder. Voor zover de boekhouder van appellante onjuist of onzorgvuldig heeft gehandeld, geldt dat dit het college niet kan worden tegengeworpen en de gevolgen hiervan voor rekening van appellante dienen te blijven. Appellante had dan ook redelijkerwijs moeten weten dat er consequenties van het jaren later aanleveren van de jaarrekeningen voor haar recht op bijstand konden zijn en had hier rekening mee kunnen houden.

4.5.4. Het is de Raad duidelijk dat appellante erg aangedaan is door verscheidene handelingen en uitlatingen en door het stilzitten van het college. De hiermee samenhangende gronden slagen niet. [...]

4.5.5. Het beroep van appellante op het evenredigheidsbeginsel slaagt dan ook niet. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Studiefinanciering

JnB 2022, 874

Voorzieningenrechter CRvB, 26-10-2022, [ECLI:NL:CRVB:2022:2295](#)

minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Wet studiefinanciering 2000 (Wsf 2000) 2.7a, 4.14

STUDIEFINANCIERING. I.c. is aan de toepassingsvoorwaarden voor diplomatermijnverlenging voldaan. De Raad voorziet zelf door te bepalen dat de diplomatermijn, in overeenstemming met het bepaalde in artikel 4.14, tweede lid, van de Wsf 2000, wordt verlengd met 5 jaren.

JnB 2022, 875

CRvB, 19-10-2022, [ECLI:NL:CRVB:2022:2288](#)

minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Wet studiefinanciering 2000 (Wsf 2000) 1.1, 3.16d

STUDIEFINANCIERING. LEVENLANGLERENKREDIET. Uit de memorie van toelichting komt naar voren dat het levenlanglerenkrediet is bedoeld voor (uitsluitend) het wegnemen van de drempel voor de toegang tot onderwijs, op dezelfde wijze als dat bij het collegegeldkrediet aan de orde is. Uitdrukkelijk is rekening gehouden met andere kosten die het volgen van onderwijs meebrengt en daarom is bij de invoering van het krediet de mogelijkheid van aftrek van (andere) scholingsuitgaven voor de inkomstenbelasting behouden en bestaat in plaats daarvan tegenwoordig de mogelijkheid om een deel van een opleiding te financieren met een STAP-budget. De systematiek van de WHW, waar onderscheid wordt gemaakt tussen studenten en extraneï, wijst, gegeven wat hiervoor is overwogen en dus anders dan appellant ter zitting heeft aangevoerd, niet op het tegendeel. Aangevallen uitspraak bevestigd.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wegenverkeerswet

JnB 2022, 876

Rechtbank Den Haag, 19-09-2022, [ECLI:NL:RBDHA:2022:10904](#)

algemeen directeur van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR), verweerder.

Reglement Rijbewijzen 25a, 103 lid 1 aanhef en onder a

WEGENVERKEERSWET 1994. RIJGESCHIKTHEID. GESCHIKTHEIDSTERMIJN. I.c. is eiser voor drie jaar rijgeschikt geacht. De geschiktheidstermijn gaat in op het moment dat het besluit wordt genomen en niet op het moment dat het oude rijbewijs verloopt. In dit geval is deze termijn uit coulance met twee maanden verlengd. Eiser heeft ongeveer zes maanden voor afloop van zijn oude rijbewijs al een gezondheidsverklaring aangevraagd. Verweerder heeft eisers aanvraag vervolgens spoedig afgehandeld. Hierdoor is eisers rijbewijs in plaats van drie jaar, twee jaar en negen maanden geldig. Eiser heeft aangegeven dat hij zich hierdoor benadeeld voelt, maar de rechtbank is van oordeel dat verweerder terecht de geschiktheidstermijn van drie jaar direct - op het moment dat het besluit is genomen – heeft laten ingaan. De regelgeving die van toepassing is op de situatie van eiser bevat immers dwingendrechtelijke bepalingen. Dit betekent dat verweerder geen ruimte had (verder) van de regelgeving af te wijken. Het beroep is ongegrond.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet openbaarheid van bestuur

JnB 2022, 877

Rechtbank Overijssel, 26-10-2022, [ECLI:NL:RBOVE:2022:3112](#)

minister van Justitie en Veiligheid, verweerder.

Wet openbaarheid van bestuur (Wob) 10

WOB. CONCEPTEN. Gedeeltelijke openbaarmaking documenten over de Vuurwerkramp Enschede in 2000 en de Vuurwerkramp Culemborg in 1991. I.c. wordt het standpunt van verweerder dat concepten nooit openbaar gemaakt zouden hoeven worden niet gevolgd. Het algemene standpunt van verweerder dat verschillen tussen de conceptversie(s) en het definitieve document, altijd zijn aan te merken als persoonlijke beleidsopvattingen, is onhoudbaar. Het is immers niet uitgesloten dat conceptversies van documenten ook feitelijke informatie of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter bevatten die uiteindelijk niet in het definitieve document terecht komen. De rechtbank is dan ook van oordeel dat concepten op dezelfde wijze inhoudelijk moeten worden beoordeeld als andere documenten waarop de Wob van toepassing is en dat per document moet worden gemotiveerd waarom openbaarmaking ervan geheel of gedeeltelijk achterwege moet blijven.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Regulier

JnB 2022, 878

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Utrecht, 07-10-2022, [ECLI:NL:RBDHA:2022:10868](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

VWEU 20

REGULIER. Afgeleid verblijfsrecht op grond van artikel 20 VWEU. De rechtbank heeft de Raad voor de Kinderbescherming (de Raad) benoemd als deskundige in deze zaak en haar verzocht om onderzoek te doen naar de (afhankelijkheids)relatie tussen eiseres en haar stiefzoon. De Raad is tot de conclusie gekomen dat sprake is van een zodanige afhankelijkheidsrelatie, dat het belang van de stiefzoon geschaad wordt bij vertrek van eiseres, omdat de Raad vreest dat het verlies van een moederfiguur voor hem, voor de vierde keer in zijn leven, voor onherstelbare schade zorgt. Omdat verweerder de eerdere uitspraak van de rechtbank onvoldoende in acht heeft genomen, zelfs na het deskundigenrapport van de Raad erbij blijft dat het bestreden besluit juist is en zijn reactie beperkt tot een herhaling van de argumenten in dat besluit, ziet de rechtbank aanleiding om zelf vast te stellen dat eiseres een afgeleid verblijfsrecht heeft op grond van artikel 20 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en het arrest Chavez-Vilchez.

[Naar inhoudsopgave](#)

Asiel

JnB 2022, 879

MK ABRS, 02-11-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3147](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 30 lid 1

ASIEL. Het beleid van de staatssecretaris over de wijze waarop hij de leeftijd van een vreemdeling in Dublinzaken vaststelt bij twijfel of deze minderjarig is en als de vreemdeling in een of meerdere andere lidstaten zowel als minderjarige als meerderjarige staat geregistreerd, is niet onredelijk.

1.1. Deze uitspraak gaat over de wijze waarop de staatssecretaris de leeftijd van gesteld minderjarige vreemdelingen in Dublinzaken moet vaststellen als er twijfel bestaat over de gestelde minderjarigheid en de vreemdeling in een of meerdere andere lidstaten zowel als minderjarige als meerderjarige staat geregistreerd. Vervolgens gaat de Afdeling na of de staatssecretaris in dit geval terecht van de meerderjarigheid van de vreemdeling is uitgegaan. [...]

Oordeel van de Afdeling over het beleid

4. De Afdeling acht het beleid en de nadere toelichting daarop zoals omschreven onder 3-3.2 niet onredelijk. Uit het beleid en de nadere toelichting daarop volgt dat de staatssecretaris in het geval de AVIM of de IND concluderen dat twijfel bestaat over de leeftijd of de conclusies van de schouwen niet gelijklopend zijn en uit navraag bij de andere lidstaten blijkt dat een vreemdeling zowel met meerder- als minderjarige leeftijden staat geregistreerd, navraag doet bij die lidstaten welke registratie zij als leidend beschouwen. Indien een vreemdeling in een of meer lidstaten een veelheid

aan verschillende leeftijden en personalia heeft opgegeven en hiermee verwarring heeft gezaaid over zijn leeftijd, komt dit echter voor risico van de vreemdeling. Een vreemdeling kan concrete aanknopingspunten aanvoeren om de juistheid van de leidende registratie in de andere lidstaten te weerleggen. De staatssecretaris betreft bij zijn keuze voor de leidende registratie de verklaringen van een vreemdeling en de overgelegde documenten en volstaat dus niet zonder meer met een beroep op het interstatelijk vertrouwensbeginsel. De staatssecretaris heeft hiermee op juiste wijze invulling gegeven aan zijn samenwerkingsplicht (vergelijk onder meer de eerder genoemde uitspraak van de Afdeling van 4 juni 2021 [[ECLI:NL:RVS:2021:1184](#)]). De Afdeling wijst er hierbij op dat de staatssecretaris bij zijn motivering ook uitdrukkelijk zal moeten ingaan op de motivering van de andere lidstaten voor de leidende registraties. De staatssecretaris heeft ter zitting bij de Afdeling immers verklaard dat de leidende registratie in andere lidstaten vaak óf niet gemotiveerd óf slechts summier gemotiveerd óf alleen gebaseerd is op verklaringen van een vreemdeling. [...]

Toepassing op deze zaak

5. De rechtbank heeft terecht overwogen dat de staatssecretaris naar aanleiding van de niet gelijklopende conclusies van de leeftijdsschouwen terecht nader onderzoek heeft gedaan bij de Italiaanse, Franse, Duitse en Zwitserse autoriteiten. [...] De staatssecretaris is uitgegaan van de in Zwitserland geregistreerde geboortedatum van 1 januari 2002. Ter zitting heeft hij erop gewezen dat Zwitserland kennis heeft genomen van het Jugement supplétif en het uittreksel van de geboorteakte. Hoewel de staatssecretaris zijn keuze in het besluit niet heeft gemotiveerd en ter zitting heeft beaamd dat de Zwitserse registratie uiteindelijk ook alleen lijkt te zijn gebaseerd op de eigen verklaringen van de vreemdeling, is de Afdeling van oordeel dat, gelet op de omstandigheden van dit geval, de staatssecretaris terecht van de meerderjarigheid van de vreemdeling is uitgegaan. De vreemdeling staat immers in Italië geregistreerd met vier verschillende geboortedata waaruit volgt dat hij meerderjarig is (1 januari 2000 (twee keer), 1 februari 2000, 1 februari 2001 en 5 januari 1999) en één geboortedatum waaruit volgt dat hij minderjarig is (25 mei 2003), terwijl hij in Frankrijk, Duitsland (1 februari 2001) en Zwitserland (1 januari 2002) als meerderjarige staat geregistreerd. Daarbij heeft hij zes verschillende aliases gebruikt. De vreemdeling heeft hiermee verwarring gezaaid over zijn leeftijd en personalia. Dit komt voor zijn risico. [...]

6. Gelet op het aantal verschillende geboortedata en de zes aliases heeft de staatssecretaris zich terecht op het standpunt gesteld dat hij niet kan vaststellen dat het Jugement supplétif en het uittreksel van de geboorteakte betrekking hebben op de persoon van de vreemdeling. Dit klemmt des te meer nu deze documenten geen identificerende documenten zijn en in fotokopie zijn overgelegd. De vreemdeling heeft verder tijdens het aanmeldgehoor van 15 januari 2021 verklaard dat hij die documenten niet heeft overgelegd bij zijn registraties in Duitsland, Frankrijk en Zwitserland terwijl hij deze toen al wel in zijn bezit had en uit navraag bij Zwitserland is gebleken dat Zwitserland wel kennis heeft genomen van die documenten. De vreemdeling heeft met de verklaringen en de documenten geen concrete aanknopingspunten aangedragen om aan de meerderjarige leeftijdsregistratie te twifelen.

Bij deze uitspraak heeft de Afdeling een [persbericht](#) uitgebracht.

JnB 2022, 880

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, 26-10-2022,

[ECLI:NL:RBDHA:2022:11129](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

EVRM 3

Handvest van de grondrechten van de EU 4

ASIEL. Statushouders Bulgarije. Einduitspraak na twee tussenuitspraken. Uit de door de Bulgaarse autoriteiten verstrekte informatie blijkt dat Bulgarije een wettelijke bevoegdheid heeft gecreëerd om een verleende internationale beschermingsstatus te kunnen intrekken/beëindigen als de statushouder zijn identiteitsdocument en/of verblijfsvergunning niet (tijdig) heeft verlengd. De vluchtelingenstatus is declaratoir, zodat het enkele niet verlengen van een daarop gebaseerd recht zoals het verkrijgen een identiteitsdocument nimmer tot gevolg kan hebben dat de status niet langer voortduurt. De rechtbank overweegt dat deze Bulgaarse intrekkingsgrond evident in strijd is met het Vluchtelingenverdrag en het Unierecht. Zolang deze wettelijke bevoegdheid bestaat verbiedt de rechtbank verweerder om derdelanders aan wie door Bulgarije internationale bescherming is verleend op te dragen om terug te keren naar Bulgarije.

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB 2022, 881

HvJEU (Vierde kamer), 20-10-2022, [ECLI:EU:C:2022:809](#)

O. T.E.

Verordening (EU) nr. 604/2013

DUBLINVERORDENING. 1) Artikel 6, lid 2, van richtlijn 2004/81/EG van de Raad van 29 april 2004 betreffende de verblijfstitel die in ruil voor samenwerking met de bevoegde autoriteiten wordt afgegeven aan onderdanen van derde landen die het slachtoffer zijn van mensenhandel of hulp hebben gekregen bij illegale immigratie moet aldus worden uitgelegd dat: de maatregel waarbij een onderdaan van een derde land ingevolge verordening (EU) nr. 604/2013 [Dublinverordening], van het grondgebied van een lidstaat naar dat van een andere lidstaat wordt overgebracht, onder het begrip „verwijderingsmaatregel” valt. 2) Artikel 6, lid 2, van richtlijn 2004/81 moet aldus worden uitgelegd dat: het eraan in de weg staat dat een overdrachtsbesluit dat ingevolge verordening nr. 604/2013 is genomen jegens een onderdaan van een derde land, tijdens de in lid 1 van artikel 6 gewaarborgde periode van de bedenktijd wordt uitgevoerd, maar er niet aan in de weg staat dat een dergelijk besluit wordt vastgesteld of voorbereidende maatregelen voor de uitvoering daarvan worden getroffen, mits deze voorbereidende maatregelen een dergelijke bedenktijd niet van zijn nuttige werking beroven, hetgeen door de verwijzende rechter moet worden nagegaan.

JnB 2022, 882

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Middelburg, 20-10-2022, [ECLI:NL:RBDHA:2022:11072](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Verordening (EU) nr. 604/2013 3 lid 2

DUBLINVERORDENING. Pushbacks Bulgarije. De situatie en berichtgeving verschilt in dit geval dermate van de situatie in Kroatië dat de bewijslast in eerste instantie nog steeds bij

eiser ligt om aannemelijk te maken dat Dublin-terugkeerders in Bulgarije wel te maken zouden krijgen met pushbacks.

9. De rechtbank volgt verweerder in zijn standpunt. Hierbij is het volgende van belang. Vast staat dat Bulgarije de terugname van eiser expliciet heeft geaccepteerd en dat eiser dus in het kader van de Dublinverordening gereguleerd zal worden overgedragen aan Bulgarije. Die situatie is niet vergelijkbaar met die van vreemdelingen die illegaal de buitengrens van de EU oversteken, ook niet indien deze zich niet meer in het grensgebied maar al verder op het grondgebied van Bulgarije bevinden. In dit verband is ook relevant dat de Afdeling in haar uitspraak van 13 april 2022 heeft geoordeeld dat pushbacks aan de buitengrenzen op zichzelf niet maken dat Dublinclaimanten niet overgedragen kunnen worden. Daarbij komt dat, anders dan in de zaak aangaande Kroatië, in deze zaak geen specifieke informatie beschikbaar is over de situatie van Dublin-terugkeerders die te maken hebben gekregen met pushbacks in Bulgarije. Uit de overgelegde stukken blijkt niet van serieuze aanknopingspunten dat pushbacks ook plaatsvinden bij die vreemdelingen die – al dan niet na eerdere intrekking van hun asielverzoek – opnieuw zijn toegelaten vanuit andere EU-lidstaten. De enkele omstandigheid dat de overgelegde informatie aanknopingspunten bevat dat pushbacks plaatsvinden bij vreemdelingen die zich op afstand van de grens bevinden in combinatie met het feit dat Dublin-terugkeerders zich in de regel als asielzoekers vrij op het grondgebied van Bulgarije kunnen bewegen, en de stijging in het aantal personen dat slachtoffer wordt van pushbacks in het algemeen, acht de rechtbank onvoldoende voor een ander oordeel. De rechtbank volgt niet de door eiser aangehaalde uitspraak van deze rechtbank, zittingsplaats Haarlem [[ECLI:NL:RBDHA:2022:8348](#)], waarin is geoordeeld dat het ontbreken van informatie over de situatie van Dublin-terugkeerders na overdracht aan Bulgarije niet voor risico van eiser komt en verweerder dus nader onderzoek had moeten doen naar het risico dat eiser loopt. De rechtbank is met verweerder van oordeel dat de situatie en berichtgeving in dit geval dermate verschilt van de situatie in Kroatië dat de bewijslast in eerste instantie nog steeds bij eiser ligt om aannemelijk te maken dat Dublin-terugkeerders in Bulgarije wel te maken zouden krijgen met pushbacks.

[Naar inhoudsopgave](#)

Uitzetting

JnB 2022, 883

MK ABRS, 27-10-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3102](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 64

EVRM 3

UITZETTING. Feitelijke toegankelijkheid medische behandeling. Gezien de psychische problematiek van de vreemdeling, is het in dit geval aan de staatssecretaris om de twijfel over een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM weg te nemen.

2.2. Vanwege de ernstige meervoudige medische problematiek van deze vreemdeling had de staatssecretaris in dit geval nader onderzoek moeten doen en uitgebreider moeten motiveren waarom de vreemdeling niet aannemelijk heeft gemaakt dat de behandeling in Irak voor hem feitelijk niet toegankelijk is. De vreemdeling heeft namelijk een complex lichamelijk en psychisch ziektebeeld waarvoor hij verschillende soorten medicatie en behandelingen moet krijgen. De BMA-arts heeft bovendien vastgesteld dat op zeer korte termijn een medische noodsituatie zal ontstaan bij het

uitblijven van de medische behandeling. Dit betekent dat de vreemdeling voortdurend heel intensieve zorg nodig heeft. De behandelaar van de vreemdeling heeft erop gewezen dat de vreemdeling voor het slagen van de behandeling afhankelijk is van een goed functionerend steunsysteem. De BMA-arts heeft daarover gezegd dat het aan de staatssecretaris is te beoordelen of dit steunsysteem feitelijk aanwezig is. De staatssecretaris gaat er met de vreemdeling van uit dat hij in Irak alleen een neef heeft. Uit het advies van het BMA blijkt verder dat een deel van de voor de vreemdeling noodzakelijke behandeling aanwezig is in Basra, zodat de vreemdeling, die in Bagdad woont, een lange reis zal moeten maken. Deze omstandigheden alsmede de gevorderde leeftijd van de vreemdeling maken dat ernstig kan worden betwijfeld of de voor de vreemdeling noodzakelijke medische behandeling in Irak feitelijk toegankelijk is.

Hoewel het in de eerste plaats aan de vreemdeling is om aannemelijk te maken dat dit niet zo is, is in dit geval zeer onzeker of hij daartoe voldoende in staat is, gezien zijn psychische problematiek, te weten de ernstige paranoia en schizoïde stoornis. Het BMA heeft immers vastgesteld dat de vreemdeling een gestoorde waarneming van de werkelijkheid heeft. Dit kan een negatieve invloed hebben op de mogelijkheden van de vreemdeling om aannemelijk te maken dat hij geen inkomen heeft en er geen sociaal netwerk voor hem is in Irak.

Onder deze omstandigheden is het aan de staatssecretaris om de twijfel over een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM weg te nemen (vergelijk het arrest Paposhvili tegen België van het EHRM van 13 december 2016, [ECLI:CE:ECHR:2016:1213JUD004173810](#), paragraaf 187). De grief slaagt.

[Naar inhoudsopgave](#)

Procesrecht

JnB 2022, 884

MK ABRS, 02-11-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3121](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000

EVRM 6

PROCESRECHT. Beroep op betalingsonmacht. Zolang het beroep bij de rechtbank dan wel het hoger beroep bij de Afdeling nog niet bij uitspraak niet-ontvankelijk is verklaard wegens het niet tijdig betalen van griffierecht, moet in ieder geval in zaken waarop de Vw 2000 van toepassing is en waarin geen verzet mogelijk is, de rechtzoekende de mogelijkheid hebben om een verzoek om niet te hoeven betalen nader te onderbouwen naar de situatie op de peildatum, ook als het verzoek al bij griffiersbrief is afgewezen.

3.1. De Afdeling stelt in dit verband voorop dat de Awb niet de mogelijkheid biedt om vrijstelling te verlenen van de wettelijke verplichting om griffierecht te betalen. Niettemin wordt in bestuursrechtelijke zaken de mogelijkheid aanwezig geacht van een beroep op betalingsonmacht. De regeling hierover is tot stand gekomen om recht te doen aan het belang dat in een rechtsstaat toekomt aan de toegang tot een onafhankelijke rechterlijke instantie. Dit belang ligt mede ten grondslag aan artikel 6 van het EVRM. Volgens vaste rechtspraak van de Afdeling (onder meer de uitspraak van 18 november 2015, [ECLI:NL:RVS:2015:3650](#)) is de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (grote kamer) van 13 februari 2015, [ECLI:NL:CRVB:2015:282](#), voor haar leidend bij de beoordeling van beroepen op betalingsonmacht. Uit deze rechtspraak van de Afdeling volgt verder

dat in zaken waarop de Vw 2000 van toepassing is en waarin geen verzet mogelijk is, een rechtzoekende een beroep op betalingsonmacht niet uiterlijk voor het einde van de door de griffier gestelde betalingstermijn moet doen, maar dit nog kan doen totdat op het (hoger) beroep uitspraak is gedaan.

De Afdeling voegt hier nu aan toe dat deze langere uiterste termijn voor een rechtzoekende vreemdeling niet alleen geldt als deze voor de eerste keer een beroep op betalingsonmacht doet, maar ook in een situatie waarin een beroep op betalingsonmacht eerst is afgewezen omdat dat beroep niet was gemotiveerd binnen de termijn die daarvoor was gesteld, zoals hier aan de orde. Zolang het beroep bij de rechtbank dan wel het hoger beroep bij de Afdeling nog niet bij uitspraak niet-ontvankelijk is verklaard wegens het niet tijdig betalen van griffierecht, moet in ieder geval in zaken waarop de Vw 2000 van toepassing is en waarin geen verzet mogelijk is, de rechtzoekende de mogelijkheid hebben om een verzoek om niet te hoeven betalen nader te onderbouwen naar de situatie op de peildatum, ook als het verzoek al bij griffiersbrief is afgewezen. Dit sluit aan bij de hiervoor vermelde uitspraak van 18 november 2015, waarin uit 1.4 in het algemeen volgt dat in de omgekeerde situatie waarin de beoordeling van de betalingsonmacht ertoe heeft geleid dat vooralsnog van de heffing van griffierecht is afgezien en later gereede twijfel ontstaat aan de juistheid van die beoordeling, daarvan uiterlijk tot de (eind)uitspraak kan worden teruggekomen. Aan de vermelding in deze zaak in de griffierechnota van de rechtbank van 11 januari 2022 dat niet nogmaals een beroep op betalingsonmacht kan worden gedaan als een eerder beroep op betalingsonmacht in dezelfde zaak al is afgewezen, komt dan ook geen betekenis toe.

JnB 2022, 885

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Rotterdam, 19-10-2022, [ECLI:NL:RBDHA:2022:10877](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

BW 6:106

PROCESRECHT. Toekenning immateriële schadevergoeding na intrekking asielvergunning.

12.4. Het staat vast dat de intrekking van de verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd van verzoeker met terugwerkende kracht tot 1 april 2001 onrechtmatig is. Datzelfde geldt voor de verblijfsvergunning van verzoeker onder de beperking 'voor verblijf als AMA, bedoeld in hoofdstuk B7/13 van de Vreemdelingen-circulaire 1994' die met terugwerkende kracht tot 3 november 1998 is ingetrokken. Bij uitspraak van deze rechtbank van 16 januari 2015 (AWB 14/2864) is die onrechtmatigheid vastgesteld.

De rechtbank vindt het aannemelijk dat het voornemen en het besluit tot de onrechtmatige intrekking van de verblijfsvergunning asiel tot angst, grote onzekerheid en een groot gevoel van onveiligheid bij verzoeker heeft geleid en daarmee tot een aantasting in de persoon van verzoeker.

Verzoeker beschikte immers over een verblijfsvergunning die hem in juni 1999 was verleend in het kader van een asielprocedure (zie het voornemen tot intrekking van 19 juni 2013). De vergunning beschermde hem tegen terugzending naar Sudan. Het is aannemelijk dat intrekking van een dergelijke vergunning na een zo lange periode de genoemde gevoelens van angst, onzekerheid en onveiligheid bij verzoeker heeft doen ontstaan. Dat verzoeker zijn beroepsprocedure over de intrekking in Nederland heeft mogen afwachten maakt dat volgens de rechtbank niet anders. De rechtbank acht het ook aannemelijk dat de intensiteit van die gevoelens zodanig is geweest dat dat tot een aantasting in de persoon heeft geleid. De rechtbank ziet in de door verzoeker overgelegde stukken ook een bevestiging voor deze klachten en ook voor de aanname dat die klachten het gevolg zijn van de onrechtmatige intrekking en de procedure daarover. In het dossier zitten meerdere

medische stukken waaruit kan worden afgeleid dat het psychisch functioneren van verzoeker is aangetast door deze onrechtmatige besluitvorming. Zo staat in die stukken dat verzoeker last heeft van angsten, slaapproblemen en ernstige gevoelens van onveiligheid door de intrekking van zijn asielvergunning. Zoals gezegd vindt de rechtbank voldoende aannemelijk dat die gevolg zijn van het onrechtmatig bevonden besluit. Alleen al daarom heeft verzoeker recht op een vergoeding voor immateriële schade.

13.1. Een vergoeding voor immateriële schade moet volgens artikel 6:106 van het BW naar billijkheid worden vastgesteld.

13.2. Verzoeker heeft zijn immateriële schade begroot op € 10.000,- per jaar gerekend vanaf 9 juni 2013 tot en met heden.

13.3. De rechtbank komt tot een in billijkheid te bepalen bedrag van € 3.000,- aan immateriële schadevergoeding. De rechtbank vindt daarbij van belang dat door het tijdig instellen van beroep verzoeker wist dat hij de behandeling van het beroep in Nederland mocht afwachten. De rechtbank heeft daarbij verder in overweging genomen dat de angst en onzekerheid behorend bij de intrekking van de verblijfsvergunning asiel in zekere zin (objectief gezien) eindigde toen de rechtbank de uitspraak deed waarmee de intrekking ongedaan werd gemaakt. Een uitspraak waartegen verweerder geen hoger beroep instelde en die dus vier weken na 16 januari 2015 in rechte kwam vast te staan. De periode van onzekerheid heeft dus objectief gezien ca. anderhalfjaar (van het voornemen van 19 juni 2013 tot de uitspraak van 16 januari 2015) geduurd.

Dit alles in overweging genomen, komt de rechtbank tot het oordeel dat een vergoeding voor immateriële schade van € 3.000,- billijk is.

[Naar inhoudsopgave](#)